

DIRVA

Nr. 90

Rugpiūtis-August 7, 1963

Cleveland, Ohio

ARTĖJA JAV PREZIDENTO RINKIMAI – KYLA POLITIKAVIMO ĮTAMPA

Atrodo, kad J. J. Bachuno "politikierių" terminas bus prigrįjęs ir amerikoniškoje spaudoje. Ir joje rašoma, kad nors **politicizing** žodžio ir nesą žodynaose, bet jis prigrįjęs, kaip **apple pie**... Tas žodis nusako politinį vyksmą šiame krašte, kuriame kiekvienas galįs kandidatuoti bet kuriam postui, dieną po dienos, ištikus metus. Nuo prezidento iki šungaudžio, uniformuoti ir neuniformuoti žmonės galį be perstojo diskutuoti įvairiausių kandidatų pliusus ir minusus.

Nors prezidento rinkimai dar tik už metų, bet "politikieravimas" vyksta nepaprasta įtampa. Tai aiškina nepaprastai susikomplicavusia pasauline padėtimi, kuri, tarptautine prasme, tikrai yra atsidūrusi pavojingos suirutės kryžkelėje. Vakarų gynybos frontas nestabilizuotas. Bendrosios Rinkos pažanga susilaukė netikrumo ir kritiškų dienų ryšium su de Gaulle savarankiška drąsa. Anglijos politinė situacija sukrėsta Profumo — Keeler skandalo ir Macmillano vyriausybės laikosi už šiaudų. Čia gi, JAV, Kongresas praktiškai nieko nėra sukūręs ir inėšes ko nors naujo krašto ūkiniam ir socialiniam gyvenimui ryšium su ryškiai kontraversiniais įstatymų pro-

jektais, kaip — integracijos arba civilinių teisių, sveikatos apdraudos senatvėje, mokesčių reformos, deficitinė biudžeto politika ir t.t. Grįžtant prie prezidentinių kandidatų, susidomėjimo dėmesys krinta ant respublikonų, nes niekas neabejoja, kad Kennedy liks asilo raiteliu, kai tuo tarpu dramblio vairuotojas galutinai nėra paaiškėjęs.

Šiuo metu tvirtinama, kad jeigu respublikonų konvencija vyktų šiandien, jos laimėtoju išeitų Goldwateris. Jo staigus iškilimas laikomas fenomenaliu. Ir iš tikrųjų, kai kurie prieškonvenciniai mitingai, daugumoje organizuojami jaunosios respublikonų kartos atstovų, turi tikrų konvencijų pobūdį. Senatorius Goldwateris, aišku, nėra davęs savo formalaus sutikimo, bet nėra abejonės dėl jo atsakymo, jei šiandien turėtų jį duoti.

Politinėje argumentacijoje idomūs pasisakymai, remia Goldwaterio galimybes.

Jo rėmėjai nesivaržydami sutinka, kad didžiosios šiaurės-rytų industrinės valstijos su dideliu balsuotojų bloku eis Kennedžio pėdomis, lygiai kaip ir kai kurios vid.-vakarų ir tolimųjų vakarų valstijos su Kalifornija. Tačiau visa tai gali būti atsverta nušlavimu pie-

tinų valstijų. Tai reikėtų respublikonų laimėjimą valstijose, kurios tradiciniai didele balsų persvara be dvejonių krisdavo demokratų krepšin. Tačiau laikai apskaičiavimai nustojo savo prasmės. Pagrindinė priežastis to pietinių valstijų apsisvertimo, be abejo, yra integracijos klausimas.

Respublikonų eilėse reiškiasi ir kita nepaneigtina asmenybė, tai — Nelsonas Rockefelleris. Jo svoris buvo kritęs ryšium su jo skyrybomis ir naujomis vedybomis. Buvo tvirtinama, kad politiniai jis jau esąs baigtas. Bet metų bėgyje daug kas gali pasikeisti, tuo labiau, kad žmonių politinė atmintis yra trumpa. Kai kurie politiniai komentatoriai net tvirtina, kad Rockefellerio populiarumui kritus ir ta proga daugeliui jo politinių rėmėjų pabėgus į krūmus, visa tai galį net išeiti jo naudai, atgavus didesnę savarankiškumą ir atpuolus reikalui skaitytis su tu buv. rėmėjų norais ir įgeidžiais. Dabar jis galįs būti tuo, kuo jis nori ir siekia būti ir galįs reikšti laisvai savo nusistatymą taip, kaip Goldwateris tai daro. Tai nėra menkas įrankis gero politiko rankose.

Tos dvi pavardės dar neišsėmia visų respublikoniškų galimybių. Savo dvikovoje eliminavę viens kitą, kovos finale galį iškilti "trečias nežinomas". Tokiu būdu vartai į prezidentūrą gali atsidaryti Eisenhowerio remiamam Michigano gubernatoriui George Romney, turinčiam augantį pasitikėjimą ne tik pramonės ir finansiniuose sluoksniuose, bet ir tose respublikonų masėse, kurios nelinekė nei į liberalinį nei į konservatyvų sparną, o yra pasirinkę vidurio kelią.

Politiniai skirtumai dviejų frakcijų — Goldwaterio ir Rockefellerio — yra ne maži, dargi auga ir ilgainiui įsitempia. Netolimos ateities politinės kovos nei vienai pusei nėra malonios, bet niekas neabejoja, kad politika besidomintiems jos bus įdomios.

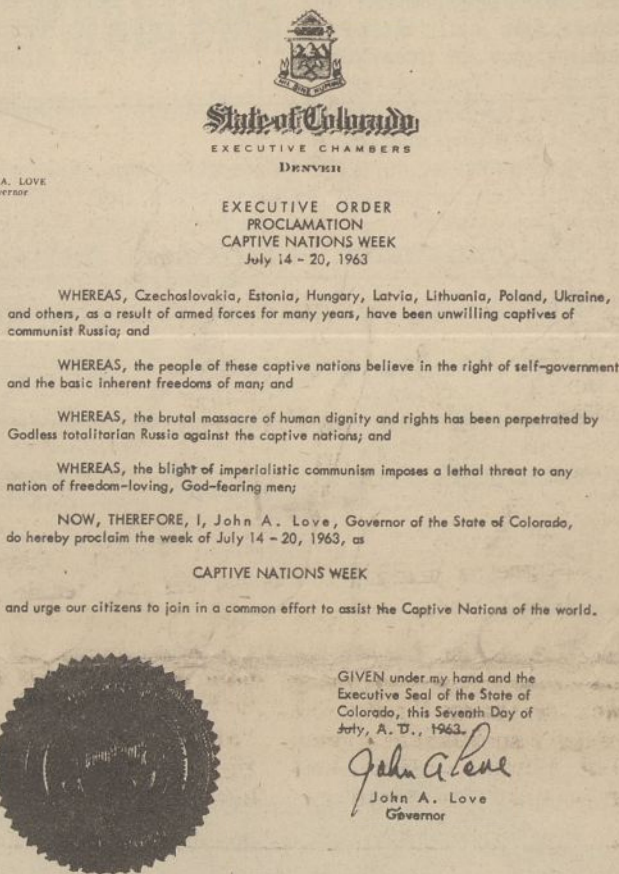
Colorado gubernatorius John A. Love liepos 5 d. pasirašė Pavergtųjų Tautų Savaitės proklamaciją, dalyvaujant pavergtųjų tautų atstovams. Nuotraukoje iš kairės: August Dargevics, Colorado Pavergtųjų Tautų Tarybos pirmininkas Juozas Lataitis ir Ross Kuzmich. Prie stalo sėdi gubernatorius John A. S. Zamonski nuotrauka

PASITARIMAI KREMLIUJE

Iškilmingai pasirašius atominų ginklų bandymų erdvėje sutartį, aukštieji JAV, Anglijos ir Sov. Sąjungos užsienio politikos vadovai tęsia pasitarimus, dėl kurių jau anksčiau N. Chruščiovas buvo mezgęs mazgus: nepuolimo sutartis tarp abiejų karinių blokų, prie to siejant nusiginklavimo kontrolės klausimus ir t.t.

Pirmąkart pasitarimuose, privedusiuose prie sutarties pasirašymo, JAV delegacijos vadovas Harrimanas, paklaustas per TV spaudos konferenciją, ar šiuo metu jau galima patikėti rusais, jei pasirašomos naujos sutartys, atsižvelgiant į visą eilę ankstyvesnių sutarčių, kurios dar laukia įgyvendinimo (Jaltos, Teherano, Potsdamo, nepuolimo pakto su Baltijos valstybėmis ir t.t.), jis atsakė, kad tai praėjus, kuria negalima visą laiką remtis, žiūrint į naujai iškilusias aplinkybes. Sutarties pasirašymas esąs tik pirmas žingsnis pastangose sumažinti atominio karo grėsmę. Jis (Harrimanas) esąs įsitikinęs, kad tiek Chruščiovas tiek ir rusų tauta nenorį karo.

Chruščiovo pozicija pasitarimų ir susitarimų kryptim veikiant paaiškėja, žvelgiant į jo padėtį pačioje sovietijoje. Dažnos ir nenumatytos jo kelionės po satelitų sostines, dažnos konferencijos su satelitų vadais ir daugelis kitų ženklų rodo, kad jo pozicija ir autoritetas nebėra toks, koks turėtų būti komunistiniame režime ir kokį jis norėtų turėti. Konfliktas su Kinija, Albanijos akibrokštas, Rumunijos ekonominių ryšių su Vakarais plėtotė, Jugoslavijos savarankiškas kelias ir visa eilė kitų problemų nesudaro to vienalytiško vaizdo, kurį komunistinis blokas teikė Chruščiovui švaistantis kumštėmis ir batais. Esamas momentas lemia Chruščiovo politiką. Bet tik — esamas, Ateities planai lieka tie patys — palaidoti Vakarų pasaulį ir plėsti komunistinę imperiją.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

- Paradoksali integracijos situacija susidarė Detrote. Tarptautinis komitetas sudarė 50-60 namų sąrašą baltųjų rajone negrų pirkėjų pasirinkimui. Tik, pora negrų šeimų susidomėjo tuo projektu. Negrai supranta, kad jie ten nepaigėdijami. O tai esanti sunkiai išsprendžiama integracijos problema... Kitaip sakant, nevyksta planas — per jėgą į integraciją!
- Washingtonė nenutyla gandai, kad Sov. Sąjunga prašys stambios JAV paskolos savo šlubuojančiam ūkiui paremti.

- Su gen. de Gaulle palaiminimu, prancūzų prekybos delegacija išvyksta į Pekiną prekybos deryboms su Raud. Kinija. Numatoma išplėsti chemikalų ir industrijos priemonių eksportas iš Prancūzijos.

- Times-Mail, Bedfordo, Ind. laikraštis rašo, kad prezidentas Kennedy davęs įsakymą be Kongreso sutikimo — gali sukelti daugiau bėdos, nei jos išvengti. Prezidentas įsakė, kad visos bendrovės, vykdančios vyriausybės įsakymus, privalo samdyti daugiau negrų darbininkų... Prezidentas ar kas kitas, gali išleisti įsakymus, bet jie negali išneparuošto darbininko padaryti per minutę prityrusį. Tai reikalauja laiko, o jei prezidentas nori atleisti iš darbo baltą žmogų, kad jo vieton įstačius negrą, gali prasidėti daugumos demonstracijos. O jos gali būti pavojingesnės už mažumos demonstracijas.

- Prezidentas Kennedy asmeniškai painformavo buv. prezidentą Trumaną apie Maskvos — Londono — Washingtono susitarimą, gi buv. prezidentą Eisenhowerį informavo valst. sekretorius Dean Rusk.

- Prezidento de Gaulle manymu, JAV laukia sunkesnės dienos ryšium su rasinių demonstracijomis, nei Prancūzija turėjo Alžire.

Šiandien ir rytoj

PRIEŠ porą metų, rugpiūčio 13 d, anksti rytą vokiečių komunistai Berlyne pradėjo mūryti sieną, nes kasdien šimtai ir tūkstančiai žmonių bėgo iš jų valdomos Vokietijos į Vakarus, ieškodami laisvės.

Tokiam ritmui tęsiantis, matematikai tada apskaičiavo dieną, kada Rytų Vokietijoje nebeliks nė vieno gyventojų...

Dveji metai praėjo ir mūras ne tik tebestovi, bet dar labiau tvirtinamas. Jis skiria tūkstančius draugų ir šeimų. Jis skiria 17 milijonų komunistinės Vokietijos valdomų vokiečių nuo 55 milijonų vokiečių gyvenančių laisvoje Federalinėje Vokietijoje. Šis gėdos mūras yra 15 km. ilgio, 8 pėdų aukščio. Likusioji siena tarp dviejų Vokietijų yra nutiesta penkiom ar šešiom eilėmis spygliuotų vielų užtvara su 129 stebėjimo bokštais ir 231 gelžbetoninėm slėptuvėmis, kuriose būdi komunistų sargybiniai. Nuo birželio mėnesio pasienyje paskelbta nauja uždrausta zona, kurion vokiečiai negali išeiti kojos be leidimo. Apie 11,000 komunistų kareivių, ginkluoti iki dantų ir negailętingi bėgliams, kontroliuoja visą pasienį.

★

BERLYNAS šiandien atrodo lyg mūšio laukas, kurio "no man's land" įrengta pilna visokių spastų. Kai kur spygliuotų vielų užtvartos sujungtos su elektros aukšta srove ir tik palietus, pasigirsta sprogingai ir į viršų iškyla šviečiančios raketos. Vidury miesto iškasti apkasai, išmūrytos prieštankinės kliūtys ir patruliai šarvuotose automobiliuose seka priėjimus prie mūro.

Komunistus, atrodo, bus apėmęs baimės kompleksas, nes jie vis stiprina sieną. Požemio kanalizacijos vamzdžiai užverti grotais, kad kas nebandytų tuo keliu pabėgti. Upe ir kanalais patruliuoja kariški laiveliai, o pasienio namai evakuoti ar nugriauti.

Kasdien pasieny įvyksta incidentai komunistams persekiojant bėgančius, girdimi šaudymai ir beviltiški maldavimai, prašant pagalbos. Per tuos dvejus metus buvo nukauti 54 asmenys, bandę pabėgti iš komunistinio "rojaus". Daugiau negu 1,500 asmenų buvo areštuoti, 589 atvejais buvo panaudoti ginklai, 404 kartus buvo mestos granatos ir sužeistųjų skaičių negalima apskaičiuoti, nei kiek jų mirė nuo žaizdų.

Berlynas su 3 milijonais gyventojų šiandien gyvena savotiškoje karo nuotaikoje, ir tai yra vienintėlis toks miestas pasaulyje.

★

ŠIAULIUOSE besilankęs iš Rusijos sovietų pareigūnas, norėdamas pasakyti šiauliečiams komplimentą, sako:

- Jūsų miestas aš pažįstu iš čia gaminamo gero alaus!
- Kaip malonu! -- atsakė šiaulietis. -- Iš kurio gi Rusijos miesto būsite, drauge?
- Iš Vorkutos!
- Oh! Tai garsus miestas savo milžiniškomis kapinėmis...

(vg)

— Kieno šis vaikas? Vieną kartą jis šaukiasi Maskvos, kitą kartą Pekino!...

SPAUDOJE PASIDAIRIUS

"TEISINGOS TAIKOS" BELAUKIANT

Washingtono ir Maskvos derybų komplekse, kiek pastebėjome, iš visų lietuviškų laikraščių optimizmu išsiskyrė vien Naujienos (čia nekalbama apie Maskvą, atvirai ir maskuotai tarnaujančius, kurie skelbia didelį džiaugsmą). Todėl nenuostabu, kad savo pasisakymu apie kylančius iš tų derybų pavojus pavergtoms tautoms (Dirvos 87 nr.) turėjome užkliūti Naujienoms.

Pirmiausiai tenka atkreipti Naujienų apžvalgininko dėmesį, kad jis kiek klaidingai suprato mūsų žodžius. Mes kalbėjome ne apie Sulzbergerio idėjas, bet apie belgų socialistų Spaako siūlymus pasikalbėjime su Chruščiovu, kurį Sulzbergeris atpasakojo.

Mes rašėme, kad sovietai vadinamos nepuolimo sutarties pasirašymu siekia iš Vakarų išgauti formalų status quo pripažinimą Rytų Europoje... ir Washingtonas, kaip iš daugelio ženklų matyti, yra linkęs tą sutartį pasirašyti, kas reikštų pavergtųjų tautų klausimo atidėjimą dešimties metų...

Na, derybos su Chruščiovu Maskvoje (ne Sočio kurorte, kaip iš pradžių planuota, nes Chruščiovas apsigalvojo kitaip) jau pradėtos. Apie jas ir iš jų kylančius pavojus ne mes vieni

taip galvojame. Nekartosiu čia jau anksčiau girdėtų įvairių JAV politikų ir politinių komentatorių pareiškimų apie "peraukštą kainą taikai pirkti". Pacituosiu paskutinį Pensilvanijos senatoriaus Hugh Scott laišką prezidentui Kennedžiui, įteiktą rugpjūčio 3, prieš pat valstybės sekretoriui Dean Rusk išvykstant į Maskvą derybų tęsti:

Sovietų politika yra motyvuojama trijų tikslų. Pirmia, Sovietija siekia, kad Vakarų jėgos priimtų nuolatinį pavergimą buvusių nepriklausomų Rytų-Vidurio Europos valstybių sovietiniam imperializmui. Toks priėmimas reikštų fatališką smūgį mūsų tyliųjų sąjungininkų Rytų-Vidurio Europoje rusenantioms viltims ir išduotų mūsų dažnai kartotą visų žmonių laisvės rėmimą..."

"Aš pasiūlyčiau, kad kurias rezervacijas dėl nepuolimo pakto tarp NATO ir Varšuvos pakto narių išmintingumo, ko Sovietija tebėra nepakeitusi savo schemos Europoje. Bet pasitikiu, kad per valstybės sekretoriaus diskusijas bus atsižvelgiama ir į mūsų tyliųjų sąjungininkų

Rytų-Vidurio Europoje siekimus ir aukščiausius JAV bei kitų NATO sąjungininkų interesus, išlaikant mūsų politiką -- remti galutinę tų žmonių išlaisvinimą..."

Už tą pagalbą pavergtųjų reikalui mes Pensilvanijos senatoriui Hugh Scott turime tik padėkoti, ypač kai patiems lietuviams, anot Naujienų, nebūtų "išmintinga" reikšti abejones.

Šia proga galime pasvarstyti Naujienų apžvalgininko teigimus apie "teisingą taiką". Jis sako:

"Prezidento Kennedy pareiškimuose nėra nė šešėlio palinkimo į nuolaidas Maskvai, pažeidžiančias pavergtųjų tautų teises arba reikalus. Kaip tik atvirkščiai: jis stovi už teisingą taiką, kuri suteiktų laisvę ir apsisprendimo teisę kiekvienai tautai.

Ar lietuviams būtų išmintinga sakyti, kad mes juo nepasitikime? Nepasitikime net ir po to, kai prezidentas išleido Pavergtųjų Tautų Savaitės proklamaciją ir po kitų jo paties ir jo administracijos atstovų veiksmų bei pareiškimų?"

Deja, visi politiniai stebėtojai, išskiriant administracijos politikos propagandistus, sutaria, kad dažnu atveju prez. Kennedžio žodžiai yra gražūs ir įspūdingi, tik jo administracijos veiksmai eina ne tuo keliu. Beje, ir tos Pavergtųjų Tautų Savaitės proklamacijos paskelbimas šiomet, kaip ir Naujienų apžvalgininkas žino, neapsiėjo be dūmų.

Pasimokę iš tos patirties, mes ir turime pagrindo abejoti, nepasitikėti. Atvirai kalbant, Maskvos derybos kaip tik ir išryškino prez. Kennedžio ir valst. dep. to pareiškimo "apie atidėtą Lietuvos klausimą" tikrąją prasmę.

Mūsų įsitikinimu, Vakarai, ypač britai ir dabartinė Washingtono administracija, anot prez. Kennedžio žodžių, "svars-tydama keisti pažūrą į Rusiją", remiasi klaidinga prielaida, kad Chruščiovas savo "taikingą koegzistenciją" paskelbęs arba norįs surasti kažką nauja.

Štai, Harvard University Press išleido labai kruopščiai dokumentuotą tarptautinės teisės profesoriaus Marshall D. Shulman knygą "Stalin's Foreign Policy Reappraised". Toje studijoje, apimančioje 1949 - 1952 metus, įrodoma, kad tos "taikingos koegzistencijos" planai buvo užbrėžti dar Stalino, o Chruščiovas tėra tik apsuksrus jų vydytojas. Shulman sako, kad Stalinas, pasimokęs iš nesėkmingo bandymo užgrobti Jėgą Pietų Korėją, pakeitė taktiką: pradėjo siekti pasaulio užvaldymo diplomatinėmis priemonėmis. "Taikingą koegzistenciją" siekiama pakeisti Vakarų Valstybių pažūras ir tuo būdu susilpninti Vakarų bloką santyky su Sovietija. Shulman pabrėžia, kad sovietų taktikos pakeitimas nereiškia komunizmo tikslų pakeitimo.

Panašiai praeitą savaitę įspėjo ir popiežius Povilas VI, patardamas akiai nesižavėti vadinamu skilimu tarp Sovietijos ir komunistinės Kinijos.

Beje, kalbant apie "teisingos taikos" planus, būtų kiekvienam pravartu panagrinėti Washingtono administracijos leidinį "Blueprint for the Peace Race" (gaunama už 30 ct. iš Superintendent of Documents, U.S. Government Printing Office, Washington 25, D.C.), paruoštą United States Arms Control and Disarmament Agency, kuriai vadovauja William C. Foster.

Rūpestingai tą knygelę perskaičius, aiškėja, kaip Washingtono planuojama "teisinga taika", kuri tolimesnėje perspektyvoje reikštų JAV suverenumo netekimą -- totalinis ne tik kariuomenės, bet ir visų piliečių nuginklavimas, pasidavimas "Tarptautinei Nusiginklavimo Organizacijai", kuri administruotų tarptautinį "Taikos Priežiūros Korpusą" ir "Taikos Jėgą" (tarptautinę policiją) ir kurioje iš 15 sprendžiamų balsų tik vieną turėtų JAV atstovas.

Ar begali Maskva, pasižymėjusi klaida ir sutarčių laužymu, belaukti geresnių pasiūlymų?

Apie Naujienų reikalavimus nurodinėti pavergtųjų reikalo išdavimus nėra čia reikalo ir kalbėti. Apie Jaltą, Teheraną ir t.t. buvo jau ne kartą rašyta.

Kai kurie žmonės turi regėjimo trūkumą, vadinamą daltonizmu ir pasireiškiantį kai kurių spalvų nematymu. Dar didesnė nelaimė, kai daltonizmas įveiliamas į politiką. (jpp)

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ!

PRAEITIES ALBUMĄ PAVARČIUS...

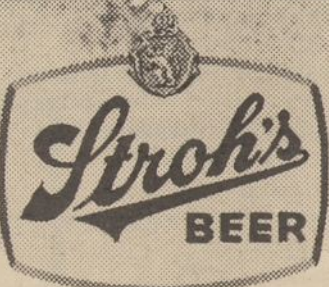

Elzė Jankutė, Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus dukė, dabar gyvenanti Kanadoje, Nepriklausomybės metais Rambyne prie aukuro tarp Skipityčių.

Maloniu metu . . . kiekvienu metu . . . džiaukis STROH'S

Patirk, ką ugnimi darymas suteikia alaus skoniui! Jis daro Stroh's švelnesniu, lengvesniu . . . gaivinantį, kaip plaukojimas karštoje vasaros dienoje. Vartokite Stroh's, vienintelį Amerikoje ugnimi darytą alų.

THE STROH'S BREWERY COMPANY, DETROIT 26, MICHIGAN

VISUOMET AUKŠTOS KOKYBĖS... VISUR POPULIARIOS KAINOS!

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. ANTIQUE, Four Roses 86 proof Str. Burb. Whiskey 5th \$3.98
2. BARNETT Prancūziškas konjakas 5th \$4.98
3. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška 5th \$3.98
4. Import. 6 metų CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98

5. NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
6. METAXA, Graikų brandy, 90 proof 5th \$5.75
7. VAT 69 SCOTCH Whiskey 5th \$4.98
8. BORDEAUX French vine 5th \$0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

HOTEL NIDA CORP.

SEVENTH & PARK AVENUES ASBURY PARK, N. J.
P.Rospect 4-7788

Įvairiais metų laikotarpiais malonu visad atsilankyti gražiajame Asbury Parke prie Atlanto ir pailsėti apskritus metus veikiančiame viešbutyje "Nida" 7-tos ir Park Ave. kampe. Tel. PR 4-7788. Švarūs kambariai, pigūs ir skanus maistas.

Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. Viešbučio salė išnuojama įvairiems pobūviams. Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusu.

Savininkai P. C. Mačiuliai.

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!
KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NES DIVIDENDŲ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

DIRVA ★★ ★
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.
Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:
Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

BRĘSTA NAUJOS LIETUVIŲ INTELEKTUALŲ JĖGOS

Tremtiniui - intelektualui jojo tauta yra istorinė realybė, kuriai jis privalo aukoti savo geriausius sugebėjimus net ir už jos ribų gyvenant; jis atstovauja ją savo žodžiais ir darbais prieš žmonių. Tai generacijų įpareigojimas, tai įpareigojimas žuvusiųjų, įgalinusių gyventi laisvoje tėvų žemėje žmoniškumo ir teisėtumo aplinkoje. Tą dvasia intelektualas vadovaujasi ir ateičiai, neatsižvelgiant į jo asmeninę padėtį tremtyje laisvės dienai atėjus.

Tais žodžiais tremtinį intelektualą angliškai skaitantiems pristato K. C. Cirtautas, The Citadel Press - New Yorke - išleistoje knygoje The Refugee.

Tos knygos analizėje tikru kovotoju už savo tautinių vertybių paveldėjimo išsaugojimą iškyla ir tremties studentas. Alkanas, sušalęs, apiplyšęs, neįprastoje svetimoje aplinkoje, be aiškių perspektyvų ateičiai -- jis veržiasi į mokslą, kad parodžius pasauliui, jog jis yra vertu tos tautos sūnum, kuri kovoja už laisvę ir nepriklausomybę ir nedėkingiausiose salygoje.

Tai netolimos praeities vaizdai ir faktai, kurie šviesiais žiburiais iškyla virš įprasto stovyklinio gyvenimo vaizdo.

Šiandien, paviršutiniškas vaizdas taip pat gali mus lengvai suklaidinti, galvojant, kad mūsų studentija, aprūpinta tėvų bankų sąskaitomis, automobiliais važinėja į paskaitas. Yra studentų, gerbūvio ir "kad taip reikia", įstuntų studijoms. Bet ne mažai yra ir tokių, kuriems studijos reiškia didelį tėvų pasiaukojimą. Tas bendras tėvų ir studentų pasiaukojimas nėra lydimas vien gerbūvio ir šviesesnių dienų viltimis. Jis lydimas tautinio susipratimo, tautinės pareigos, kurioje išsismokslinusio ir tautiniai susipratęs intelektualas vaidmuo išsirutulioja iš misijos, skirtos tremtyje atsiderusiai tautinei visuomenei.

Kad lietuvių studentija nėra vien gerbūvio srovės įtraukta į materialinius sūkurius, rodo jos organizuotumas, jos lietuviškas visuomeniškumas ir naujai iškilančios intelektualinės žvaigždės.

Laikui begant gyvenamos aplinkos įtaka tampa skirtingų momentų dabartinės studentijos ir naujosios intelektualų kartos galvosenoje. Ne taip greitai linkę tai suprasti tėvų kartos atstovai.

Šiandien ne vienam naujosios intelektualų kartos atstovui aišku, kad lietuvių visuomeninio gyvenimo konservatyvumas daug kur nebeatitinka naujų laikų reikalavimų. Tačiau, iš kitos pusės, tai nėra vien lietuviškosios visuomenės yda. Technikos pasaulio pažanga yra toli pralenkusi visuomeninio ir socialinio gyvenimo sritis ne vien tik lietuviškoje aplinkoje. Daug kur skaitome skundų, kad ir amerikoniškoje visuomenėje pasireiškia žmogiškoji prigimtis, besivadovaujanti savimeile ir pavydu, besisukaliojanti praeities konservatyvime, neleidžianti praversti lango platesniems horizontams išvelgti.

Bet vyresnės ir jaunesnės kartos skirtingumai galvosenoje ir pažitrose į tam tikrus visuomeninius reiškinius neturėtų būti pristatomi tų kartų konfliktu. Tai terminas, nevedąs prie sintezės ir kompromisų.

Visoms kartoms tėvynės skirti tie patys uždaviniai. Priemonių ir būdų išlyginimas tuos uždavinius vykdant siektinas bendromis jėgom.

(J.Č.)

AR PASINAUDOJAMA LAISVĖS JĖGA?

Rašydamas Nation's Business Magazinui, valstybės sekretorius Dean Rusk sako, kad keletas labai svarbių faktorių veikia laisvojo pasaulio naudai. Tie faktoriai esą:

Vakarų Europos pastangos vienybės linkme; naujai atsikūrusių valstybių atsiribojimas nuo komunizmo; besiplečiantis konfliktas tarp Sov. Sąjungos ir Raud. Kinijos, daugumos valstybių pasiruošimas taikiomis priemonėmis išspręsti tarpusavies painiavas, liečiančias pasaulinę prekybą ir taiką.

Dean Rusk neperdada kalbėdamas apie tokius viltingus reiškinius, tuo labiau, kad būdamas geriausiai informuotu, jis tai daro ne vien diplomatiniais sumetimais. Ir jeigu jis rašo, kad "šiandien laisvojo pasaulio pajėgumas yra kur kas didesnis, nei prieš 10 metų ir tos pažangos raktas yra mūsų rankose. Laisvei skirtosios jėgos, statydamos laisvą ir taikų pasaulį, rodo daugiaugyvybingumą, kai tuo tarpu opozicinės jėgos praranda savo jėgą ir vieningumą", -- ir jeigu tai yra tikri ir nedvejotini reiškiniai, turėtų būti atėjusi proga iš viso to išgauti kuo daugiausia naudos laisvei.

Neužtenka vien džiaugtis laisvojo pasaulio pažanga, bet būtina pademonstruoti jo jėgą ir tai ne žodžiais, bet nepalaužiamą drausmą ir ryžtą.

Šv. Juozapo upė vingiuoja pro Tabor Farmą...

J. Garlos nuotrauka

VISU RIMTUMU SVARSTYTA "BENDRADARBIAVIMO SU KRAŠTU" PROBLEMA

ALT S-gos pirmininkas Vytautas Abraitis aktualiais visuomeniniais reikalais

— Kaip Tamsta, Pone Pirmininke, vertinate praečiusi ALT S-gos seimą St. Louis mieste? Ką laikytumėte svarbiausiu to Seimo laimėjimu?

-- Mano supratimu, ne taip jau svarbu kaip aš, kaip S-gos Pirmininkas, vertinu ALT S-gos seimą St. Louis, Mo., bet labai svarbu, kaip jį vertina jame dalyvavę Sąjungos Tarybos nariai ir Sąjungos skyrių atstovai. Iš pasikalbėjimų su jais seimo metu ir po seimo iš jų gautų laiškų, išvada aiški: ALT S-gos seimas St. Louis buvo vienas iš stipriausių Tautinės Sąjungos seimų jo parengimo, pravedimo ir darbinumo atžvilgiais. Nežinotini, kaip kurį narių skeptiškos nuomonės prieš seimą dėl parinktos nepatogios seimui vietos, atstovų ir svečių skaičiumi St. Louis seimas buvo skaitlingesnis už daugelį žinomesnės lietuvių kolonijose turėtų seimų. Prie seimo tvarkingumo, o tuo pačiu ir darbinumo pakėlimo, prisidėjo visi: St. Louis skyrius su labai gerai atliktu seimo paruošimo darbu, Sąjungos Valdyba su seimui pasiūlyta racionališkesne laiko atžvilgiu dienotvarkė (vieton atskirų pranešimų iš visų S-gos darbų seimui vienas bendras S-gos Valdybos vardu pranešimas) ir seimo Prezidiumo bei seimo atstovų aukšto lygio diskusijų visais klausimais pravedimas ir jose dalyvavimas. Visa tai aš laikau labai svarbiu to seimo laimėjimu.

Svarbiausiu to seimo laimėjimu reikia laikyti aiškų ir tvirtą seimo pasisakymą visais iškeltais klausimais.

— Kokių artimiausių žygių ALT S-gos Valdyba numato imtis ryšium su Seimo padarytais nutarimais?

-- Kad atsakyti į šį klausimą, mano supratimu, pirmoje eilėje prisimintini tie, bent svarbesnieji, nutarimai. Pagrindiniais aš laikau sekančius: rezoliucija dėl bendradarbiavimo su Kraštu, nutarimas remti pastangas praversti Amerikos Kongrese rezoliuciją iškelti Pabaltijos Kraštų okupacijos klausimą Jungtinės Tautos, nutarimas įpareigojantis Sąjungos skyrius padidinti savo įnašus Vilties Draugijoje ir nutarimas pakeisti Sąjungos įstatus.

Sąjungos seime, St. Louis primieji įstatų pakeitimai nors ir liečia tik Sąjungos vidaus santvarką, Sąjungos Valdybos nutarimu šiuo metu ištisai perspausdinami, įtraukiant padarytus pakeitimus ir bus išstintinti visiems skyriams artimiausiu laiku Sąjungos nariams išdalinti.

Sekančiame Sąjungos Valdybos aplinkraštyje skyriams bus primatei įstatų pakeitimai nors ir liečia tik Sąjungos vidaus santvarką, Sąjungos Valdybos nutarimu šiuo metu ištisai perspausdinami, įtraukiant padarytus pakeitimus ir bus išstintinti visiems skyriams artimiausiu laiku Sąjungos nariams išdalinti. St. Louis skyrius su labai gerai atliktu seimo paruošimo darbu, Sąjungos Valdyba su seimui pasiūlyta racionališkesne laiko atžvilgiu dienotvarkė (vieton atskirų pranešimų iš visų S-gos darbų seimui vienas bendras S-gos Valdybos vardu pranešimas) ir seimo Prezidiumo bei seimo atstovų aukšto lygio diskusijų visais klausimais pravedimas ir jose dalyvavimas. Visa tai aš laikau labai svarbiu to seimo laimėjimu.

Nutarimas remti pastangas praversti Amerikos Kongrese rezoliuciją, reikalaujančią Amerikos Vyriausybę iškelti Pabaltijos Kraštų okupacijos klausimą Jungtinės Tautos, turi dvejopą reikšmę. Viena, -- ne paslaptis, kad Tautinės Sąjungos narių tarpe,

kaip ir kitose organizacijose, buvo ir yra tokių, kurie abejoja tikslingumu tokios rezoliucijos reikalavimo iš Amerikos Kongreso, nurodydami jos eventualų nepasisekimą arba net galimą žalą Pabaltijos Kraštų bylai prie dabartinės konjunktūros; kiti Sąjungos nariai, jų tarpe ir aš, aktyviai dalyvauja Komitete toms rezoliucijoms praversti ir galvoja, kad šiuo metu tai yra vienas iš efektyviausių būdų Pabaltijos okupacijų klausimą palaikyti gyvu amerikiečių tarpe; -- St. Louis seimo nutarimas aiškiai įtrikiuoja Tautinę Sąjungą į Rezoliucijų Rėmėjų eiles. Ir antra, tuo pačiu įpareigoja Tautinės Sąjungos Valdybą Sąjungos vardu rūpintis aktyviu tų pastangų parėmimu. Sąjungos Valdybos veiklos plano svarstyme šių pastangų parėmimas bus konkretizuotas. Malonu pastebėti, kad Dirva savo puslapiuose šį nutarimą jau vykdė, duodama plačius ir išsamius aprašymus apie rezoliucijų eigą.

Sėkmingai rezoliucijos dėl bendradarbiavimo su Kraštu implementacijos klausimą išspręsti, yra būtinas ne tik visų pilnas į tą rezoliuciją įsisauginimas, bet ir aktyvus dėl jos kiekvieno apsisprendimas prisidėti prie jos įgyvendinimo.

Rezoliucijas, pasisakančias prieš vadinamuosius kultūrinius mainus su pavergtą Lietuvą, yra priėmusios visa eilė organizacijų, kur kas anksčiau prieš ALT S-gos St. Louis seimą. Jos visos daugiau, ar mažiau, konstatavo, kad tų vadinamųjų kultūrinių mainų iniciatorius yra Lietuvos okupantas ir kad prie jo diktuojamų ir kontroliuojamų sąlygų toks bendradarbiavimas tarnauja jo tikslams. Po tokių rezoliucijų priėmimo ir paskelbimo natūraliai norėjosi tikėti, kad tų organizacijų vadovybės, pripažinę bendradarbiavimo tarnavimą okupanto tikslams, automatiškai ir pačios nustos "bendradarbiauti" ir su tais, kurie jį mums pagal "Tėvynės Balso" liniją perša.

Gaila, kad taip nevyko: visokie veiksniai ir veiksnėlių, organizacijų ir organizacijėlių pranešimai tebetilpo ir tebetelpa "bendradarbių" spaudoje. Ir čia neturiu dėmesyje nei "Vilnės" nei "Laisvės". Ne be to, kad ir mūsų Sąjungos narių straipsniai ir fotografijos nebūtų puošusios šios "patriotinės" spaudos. Visa tai būtų buvusi S-gos Valdybą, artėjančio ALT S-gos seimo proga, iškelti dar kartą visu rimtumu ir pasvarstyti galimai giliau vadinamojo kultūrinio bendradarbiavimo problema. Buvo pakviesti ir paprašyti pasiruošti, nei vienam iš jų nenurodant kuria linkme, ta tema pranešimai, Dr. Jonas Balys ir Dr. V. Paprockas. Jų pranešimai Dirvoje tilpo ir todėl jų kartoti netenka. Pacituosiu tik jų vieno ir kito išvadas.

Dr. J. Balys: "Mes tautinin-

kai turime aiškiai pasisakyti, kad bendradarbiavimui ar kokiems nors mainams su okupantu nepriitariame. Nėra jokių realių davybių, kad vadinamas kultūrinis bendradarbiavimas prie esamų sąlygų būtų prasmingas".

Dr. V. Paprockas: "Kiekvienas iš mūsų, kuris sėda į raudonosios gurgulės-vežimą, turi būti pasmerktas ir išbrauktas iš kovojančios už Lietuvos laisvę išeivijos tarpo".

Iš klausęs ir išdiskutavęs pranešimus, ALT S-gos vyriausias organas seimas nutarė ne tik konstatuoti, kad "vadinamųjų kultūrinių mainų iniciatorius ir inspiratorius yra Lietuvos okupantas ir ši akcija tarnauja jo, bet ne pavergtos Lietuvos žmonių reikalams, bet kad šią žalingą akciją, siekiančią susilpninti mūsų laisvės kovos ryžtą, sustabdyti, suvažiavimas nutarė ir: "įspėti Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos narius ir lietuvių visuomenę -- nesileisti į vadinamuosius kultūrinius mainus, Lietuvos pavergtę inspiruojamus, ir pasmerkti bet kokią laisvojo pasaulio paskirų lietuvių iniciatyvą, puoselėjančią vadinamuosius kultūrinius mainus, siekiančius pavergtę Lietuvoje įgyvendinti Sovietų Sąjungos užmąčius ir laisvajame pasaulyje susilpninti ryžtingą lietuvių nusistatymą kovoti už lietuvių tautos laisvę".

Rezoliucijoje išreikštas įspėjimas ir pasmerkimas liečia ne tik, kaip vienam Dirvos vedamųjų teisingai pastebėta, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos narius, bet ir visą lietuvių visuomenę, ir ypač tai visuomenę vadovaujančius asmenis, iš kurių laukinas arba prisidėjimas prie St. Louis seimo rezoliucijos, arba jos pasmerkimas. Trečiojo ir vidurinio sprendimo šiame klausime nėra ir negali būti.

Tiesa ir tai, ką Dirvos vedamasis dėl šios rezoliucijos yra pasisakęs, kad ji turi vesti ne tik prie ALT S-gos narių susidrausminimo, kurio priežiūra yra Sąjungos vadovybės atsakomybė, bet ir kovojančios laisvos lietuvių visuomenės susidrausminimo, kurio priežiūra yra laisvinimo veiksmų atsakomybė. Kaip nesuderinamas su St. Louis seimo rezoliucija Tautinės Sąjungos nario medžiaginis ir moralinis reikšimas bet kokių lietuvių iniciatyvų, puoselėjančių vadinamuosius kultūrinius mainus, taip nesuderinamas yra ir kooperavimas su "bendradarbiavimo šalininkais" ir visų kitų, kurie anksčiau už ALT Sąjungą yra deklaravę, kad kultūrinis bendradarbiavimas prie dabartinių sąlygų gali tarnauti tik Lietuvos okupantui.

— Kekios mintys ir sugestijos lydi iš ALT S-gos pusės tautinės srovės atstovus, dalyvaujančius pasitarimuose dėl vieningos Lietuvos laisvinimo vadovybės?

— Atsakymą į šį klausimą tiksliau ir išsamiau galėtų duoti Dirvos skaitytojams LNT pirmininkas Dr. B. Nemickas, kuris yra kartu ir ALT S-gos vicepirmininkas. Jo žinioje, pagal Sąjungos Valdybos darbų pasiskirstymą, yra ir šie klausimai. Jis vadovauja tautinės srovės atstovams, dalyvaujantiems pasitarimuose dėl vieningos Lietuvos laisvinimo vadovybės. Iš savo pusės norėčiau pasitenkinti tik sekančiomis pastabomis dėl šių pasitarimų: Tautinė Sąjunga remia ir remis vieningą Lietuvos laisvinimo vadovybę, paremtą bendro darbo galimais ir patikėjimu, kad ji dirbs ir sieks tik Lietuvos išlaisvinimo. Galiojančios Vliko deklaracijos, kai kurie veiksmai (daug kartų žadėti pakeisti, bet iki šiol neįvykdyti), buvusių ir dabar Vlikui vadovaujančių asmenų pareiškimai (vienai sugeba politinį darbą dirbti, kiti nesugeba; vienai pakankamai demokratiški, kiti nepakankamai demokratiški), toli gražu neveda į patikėjimą, kad Vlikas yra pasiruošęs vieningai dirbti ir siekti Lietuvos išlaisvinimo. Visi tie dalykai nesukelia patikėjimo ne tik galimam bendram darbui vieningoje vadovybėje tarp grupių, kviečiamų į Vliką, bet ir lietuvių visuomenėje, be kurios paramos visokios, kad ir gražiausios, deklaracijos pasilieka tik fikcija be jokios realios naudos.

Jei negalima į paplūdimį, malonu žaisti ir vonioje...
Vyt. Maželio nuotrauka

MADA KEIČIASI

V. SKINKA

Po karo Anglijoje buvo užėjusi mada aukštojo luomo žmonėms dėvėti suglamžytus švarkus ir nelaidytas kelnės. Senos giminės snobai rūbai atrodė, kaip ką tik ištraukti iš veltinio gerklių. Dabar ten vėl naujiena, švečiams valgius į stalą padavinėja pati šeimininkė. Virėjai išverda, tarnai paruošia stalą, pakiša svečiams kėdę -- bet valgius prineša prie stalo pati ponė. Tokia yra paskutinė mada. Charakteringa kad ten aukšto luomo madų linkmė artėja prie paprastų žmonių įpročių. Atseit, nesistenk prasčiokėli, mėgdžioti mus -- mes patys nusileisime iki tavo lygio.

Nuvažiavau į kurortą. Radau visą būrį iš visokių miestų suvažiavusių svečių.

Jų tarpe matau pasaulinės organizacijos pirmininką, žurnalistą, dailininką, poetą, dainininką ir kitus žymius visuomeniškos veiklos pirmūnus. Paprastų eilinių, be manęs, ten kaip ir nebuvo, neskaityt vieno neaiškaus žmogelio, kuris sakėsi rašęs atsiminimus ir kurio daugumas aiškiai vengė, bijodami neigiamo paminėjimo jo būsimoj žvengė.

knegoj.

Šiaip visi atrodė laimingi ir patenkinti.

Mane nustebino tai, kad jie atostogauja, bet laikraščiuose apie tai neparašyta. Kai susėdome už bendro stalo pietauti, aš ir sakau priešais sėdinčiam Apygardos Kultūros Vadovui:

-- Aš matau jus čia kepsni valgant kaip niekur nieko. Net laikraščiuose neteko skaityti, kad išvykot atostogų! Kodėl šiomet toks slaptumas? Manyčiau, visuomenė turi teisę būti informuota!

-- Žinai Tamstą, seniau, kai buvome neturtingesni, išvažiuoti atostogų buvo didelis įvykis. Na, o dabar, visai paprastai -- imi ir išvažiuoji. Kiekvienas važiuoja, tai ką čia skelbti!

-- Na, bet jei kam tenka važiuoti į kokią konferenciją ar suvažiavimą, kur ne kiekvienas važiuoja... -- sakau.

-- Taip, taip, į konferenciją -- kaip koks gubernatorius -- tai mano žmona! -- įsiterpė į kalbą greta sėdęs diplomuotas arklys. Aš dirbu nuo jos už šešių šimtų mylių, tai ji atvažiuoja pas mane dažniau, negu aš pas ją, -- ir pasakotojas nusižvengė.

-- Tai gal ji jus labiau myli! -- pastebėjo kaimynė iš dešinės.

-- Ką ten kalbėti! Dvidešimt metų vedę, ir ji vis man kartoją kad nori mane užtikti. Kaip užtikti, ar kazoką šokant? -- ir vėl nusižvengė. -- Tik nespėja apsisukus išvažiuoti, kai skaitau, kad buvo išvažiavus tarnybos reikalais. Tik pagalvokit, mane apšukyti -- tai jai yra tarnyba. Gal turėtų skaitytis pareiga, bet jokių būdų ne tarnyba! -- ir arklys taip garsiai sužvengė, net stalas sudrebėjo.

-- Tai ką jūs, gerbiemieji, manote apie žmonių stengimąsi žūti -- būt pirmauti.

-- Ką mes galime manyti? Čia, greičiausia, yra tokia mada.

-- Mada užėina, vėl praeina, vėl kitokia ateina. Madoms galas dar neatėjo.

Nespėjo visuomenės pirmūnai liautis skelbėti, tuojau to darbo ėmėsi vasarnamių šeimininkai. Žinodami taisyklę -- kur prisi-laiko lydeka, ten netruks ir kilbukai -- jie pradėjo skelbti tituluotus vardus patrauklesnių lydekų, pas juos gyvenusių ir išvykusių dūsaujant dėl malonaus pušų kvapo ir patogumų stokos, Gale paminint, kad, iš anksto užsimokėjus, yra dar vietų verandoj ir po virtuvės stalu. Ir svečiai bus patogiai paguldyti ant šviežiai patiesto čiužinio. Ir kadangi, kaip taisyklė, vasarnamio kaimynai yra milijonieriai -- bus proga pamatyti ir juos, šluojant kiemą ar lesinant vištas.

Bet apdairūs biznieriūs šiandien neturėtų skelbti net žymiausio vaizbūnų pirmūno, jei jis atvažiuoja be savo žmonos ir maišosi tarpe žmonių, atvykusių be vyrų. Nes pavydūs vyrai ir pavydžios žmonos taipgi skaito

Iš Australijos atvykusi sol. G. Vasiliauskienė, lydima dr. J. Sandargo šeimos, praėjusią savaitę aplankė Bachunus Tabor Farmoje. Nuotraukoje iš kairės: inž. V. Adamkavičius, p. Sandargienė, D. ir A. Sandargai, Juozas Bachunas, sol. G. Vasiliauskienė ir dr. J. Sandargas, P. Petručio nuotrauka

laikraščius ir kitais metais jau nebeleis savo mylimųjų į paplūdimį už tūkstančio mylių. Lydekos tada šnairuos iš po stalo dėl neapgalvotų šeimininko skelbimų, sugadinusių dar vieną jų gyvenimo vasarą.

Ir šioji paskutinė mada, visų džiaugsmui, kaip kenkianti biznieriui, netrukus praeis.

IŠPŪSTOS AMBASADOS

Pasitraukęs iš aktyvios tarnybos ambasadorius Ellis O. Briggs

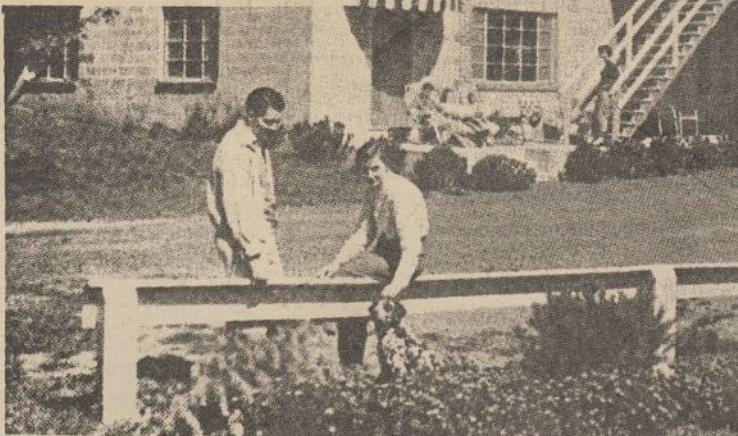
kalbėdamas savo 37 metų diplomatinės tarnybos patirtimi, sako: "Daugelis mūsų ambasadų galėtų atlikti savo misiją dvigubai efektingiau su dvigubai mažesniu tarnautojų skaičium". Būnant jam JAV ambasadorium Graikijoje, jis sako, kad prie ambasados priskirti 70 karinio personalo tarnautojai, man liepus kas rytą 3 valandas apšokti varlės žingsniu aplink Akropolį, atliktų tą patį, ką jie sakosi atlieką."

BUS 331 MILIJONAS GYVENTOJŲ

Atliktų tyrimų duomenimis numatoma, kad 2000 metais JAV gyventojų skaičius sieks 331 mil., vidutinis uždarbis bus 14,000 dol., 1 metus, atskaičius mokesčius, o kraštas pagamins gėrybių ir patarnavimų už 2 trilijonus dol. Žmonės bus aukštesnio ūgio, valgys daugiau mėsinių valgių, nešios lengvesnius ir mažiau rūbų, praleis daugiau laiko kelionėse ir mokės 25% daugiau pajamų mokesčių.

ECHO VALLEY

Lietuviai savininkai
ELENA ir JULIUS GARMAI
Visus malonai kviečia atvykti
Iš anksto kreiptis:
ECHO VALLEY
ECHO LAKE, PA.
Tel. (Area 717) 424-1920.

Nuolaidos: organizacijoms, stovykloms, suvažiavimams.

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ

ATIDARYTA ISTISUS METUS.

DŽIAUGSMAS — POILSIS IR RAMYBĖ POCONO KALNUOSE.

Kur vakar dienos malonumai — tampa rytdienos maloniais prisiminimais...

Puikūs ir patogūs kambariai su televizija, radijo ir voniomis, arba atskiri nameliai.

Modernus baras, didelis maudymosi baseinas ir ežerėlis, 20 akrų miško, visokiausias sportas vasarą ir žiemą, šokiai ir geras lietuviškas maistas.

KAI RUSAI ATEINA

(ISTRAUKA IŠ KNYGOS "WENN DIE RUSSEN KOMMEN")

ROBERT RAID

(3)

— Raidai, kur gi buvai?

— Dairiausi, ko iš mūsų žmonių trūksta, drauge Roogai.

Priėjęs prie spintos, paėmęs butelį, nugaria ir vėl atgal pastato.

— Kas iš mūsų šiek tiek paimta?

— Metsas, Kolis ir Titas. Ką tik išsivedė Silvija.

Jo visa figūra išsitempia, smakras pasiduoda į priekį. Jis nuleidžia žvilgsnį.

— Taip, taip — keturi iš mano žmonių! Ar žinai, ką tas reiškia, Raidai? Ne, tu šito nesupranti. Tu galvoji, kad visi tie žmonės bus nugabenti. Vargšai, nekalti žmonės! Bet juk jie prieš agentai, Raidai! Liaudies priešai! Aišku tau, ką?

— Taip, drauge Roogai. Suprantu. Kūdikiai, paaugliai, seneliai — jie visi šnipai ir prieš agentai! Nėra abejonės, drauge Roogai!

Roogo veidas pabala, akys sužvilga. Jis pakelia sugniaužtus kumščius.

— Sučiaupk snukį, Raidai! Tu, tu — tu tuo netiki? Juk tai nepataisomas elementas, Raidai! Šie žmonės perkeliama į Rusiją. Perkeliama šeimos. Tas mėsas turi būti pašalintas! Mums prieš akis karas. Po karo jie vėl galės namo grįžti. Aš pats šią naktį dalyvavau. — Jis nusikvatoja — karčiai ir dirbtinai. — Aš turiu mėsą išvežti, Raidai! — Jis apsisuka ir eina prie durų. — Išėinu, Raidai — mėsavėžys laukia.

Momentui į įstaigą užsuka Hoffas. Šiandien jis nesiškęs, bet jo nuotaika atrodo puikiausia. Prie mano stalo jis sustoja.

— Nebijai, Raidai?

— Ko aš turėčiau bijoti, drauge Hoffai?

Jis patraukia pečius ir eina prie durų:

— Einu vėl prie darbo. Rytoj būsiu tarnyboje.

Helė paduoda man telefoną:

— Tau, Raidai.

— Kaip jautiesi, Robertai? — girdžiu Elfi balsą.

— Ačiū, puikiai. O tu?

— Taip pat. Po darbo užsuksiu pas tave į namus.

— Ačiū Elfi.

Kliaudija man pamoja:

— Tik pasižiūrėk, kaip įdomu!

Priešais mūsų komisarijatą stovi sunkvežimis. Iš metalo pramonės skyriaus išvedamos dvi moterys, o iš medžio apdirbimo skyriaus vienas tarnautojas. Juos į sunkvežimį lydi milicininkas, raudonarmietis ir civilis. Pasižiūriu į Kliaudiją, kuri stebi sceną žvilgančiomis akimis.

— Labai įdomu, Kliaudija, ką?

— Taip, — atsako nenukreipdama akių. — Jie visi juk nusikaltėliai, Raidai! Reikėtų juos visus sušaudyti, visus! — Atsisukus žiūri į mane pašaipiai: — O gal tu kitokios nuomonės, drauge Raidai?

— Ne, ir aš manau, kad jie niekšai ir verti mirties. — Turiu minty tokius Pugovus ir jų visus uniformuotus ir civilius budelius.

Kliaudija nustemba ir pritaria.

— Teisingai, Raidai.

Suskamba telefonas. Pakeliu ragelį:

— Raidas.

— Čia Reiningas. Ar jau atvykę Roogas, Hoffas ir Valentinas?

— Ne, drauge Reiningai: Roogas ir Hoffas vėl išėję. Draugo Valentino šandien nemačiau.

— Taip? Sakyk, kur tavo buhalterė?

— Kuri? Kasanskaja? Ji čia.

— Ne, ne Kasanskaja. Toji estė.

— Klausi Silvijos? Prieš keletą valandų ją išvedė.

— Išvedė? Ateik tuojau pas mane, Raidai!

Sustoju prie Herberto:

— Mane kviečia Reiningas, Herbertai.

Jis pašoka.

— Tu pablūdai! Jie suims tave!

— Vargu. Jis kviečia mane dėl Silvijos.

— Kur ji?

— Tikriausiai jau saugiojoje vietoje. Bet — jeigu po valandos negrįšiu, tu žinok.

— Taip, tu būsi suimtas.

— Turiu daugiau tau pasakyti: Valentino sąrašė ir prie tavo vardo buvo padėtas kryžiuokas, kaip minėjau.

— Žinau. Bet juk užmiršai kokios spalvos.

— Dabar staiga prisiminiau, bent dalinai. Visi, kurie šiandien tremiami, sąrašė paženklinėti raudonais kryžiais. Helės ir Lindos vardai paženklinėti mėlynai, o tavo, Margitos ir Tammo — žaliai. Daugiau aš nežinau.

Pagalvojęs Herbertas sako:

— Pirmiau raudoni, paskui mėlyni, ant galo žali. Vadinas, Margita, Tammas ir aš dar turime laiko.

Nueinu pas Reiningą. Olga sėdi nukaitusiais skruostais ir blizgančiomis akimis. Atrodo, ji manęs nepastebi. Kraugas varto bylas. Reiningas pakelia savo didžiulę plikę:

— Na, kaip ten buvo su tavo buhalterė, drauge Raidai? NKVD jos tebeieško. Sakyk teisybę, kitaip...

Aš patraukiu pečius.

— Ryte atėjo milicininkas, raudonarmietis ir civilis. Aš kaip tikėjau į Valentino kabinetą ir juos sutikau koridoriuje. Jie klausė Silvijos, ir aš ją pašaukiau. Tai viskas.

Reiningas suraukia antakius.

— Jie turėjo pirmiausia pas mane užėiti, drauge Raidai!

— Turėtum tai priminti tiems draugams, ne man, drauge Reiningai!

— Žiūrėjai, kaip ją išvedė?

— Ne. Aš pasišaliniau.

— Kodėl?

— Kodėl turiu sekti, kaip trys vyrai išsiveda mergaitę?

Reiningas parodo pageltusius dantis:

(Bus daugiau)

KOVOS SU VĖŽIO LIGA FRONTUOSE

Dar prieš 50 metų džiova buvo mirties kapitonu, plaučių uždegimas numarindavo 35 iš 100 ligonių, buvo vedama aštri kova su erysipelas. Infekcinės ligos naikino mažamečius. Neužilgo, atsiradus sulfonamidams ir antibiotikams, pavojingųjų ligų eilė pasikeitė. Amerikoje džiova dabar yra septynioliktą pavojingųjų ligų eilėje. Plaučių uždegimu miršta penki iš šimto, erysipelas visai išnyko, kaip mirties priežastis, o mažamečių infekcinių ligų pavojus sumažintas iki minimumo.

Šiuo metu Amerikos gyventojų mirtingumo lentelėje širdies liga dar vyrauja prieš vėžio ligą, tačiau kova su vėžiu jau tiek išvystyta, kad šimtai tūkstančių žmonių pagydomi nuo to žiauraus naikintojo. Tačiau tai nereiškia dar didelės pažangos, nes vėžys vis dar linkęs plisti, o ne išnykti.

Žmonių amžiaus vidurkiui pakilus nuo 45 metų iki 70 metų,

jie sendami kartu bręsta ir noks-ta geresniu vaisium vėžio ligos nasrams.

Mokslininkams visų spartumu tiriant ir ieškant vėžio ligos priežasčių, tame tarpe daroma viskas, kad visuomenėje būtų įsi-sąmoninama ankstyvo pasitik-rinimo ir vėžio ligos ankstyvo su-radimo reikšmė galimam pagy-dymui. Tuo tarpu tai beveik vie-nintėlis kovos būdas su besiple-čiančia vėžio liga, kurios pavo-jingumą geriausia yra nusakęs dr. V.F. Pekarek, pareiškdamas,

Tarp kita ko, dr. G. Papani-colaon yra išradėjas metodo vė-žio tyrimui moterų pelvis srityje. Tas tyrimo metodas, jei laiku pritaikytas, užtikrina išgydymą 100 nuošimčių.

Kovai su vėžiu neužtenka vien mokslinių tyrimų ir pasišventu-sių gydytojų. Reikalingas ir vi-suomenės dėmesys daromoms kovai su vėžio liga pastangoms. Veikianti kovai su vėžio liga or-ganizacija (American Cancer So-ciety), šalia kitų darbų, turi pla-čią programą, skatinančią visuo-

Balys Auginas

KILTIES PELENAI

Sūnau,
Nėra nieko švelnesnio pasauli,
Kaip kedenami Tėviškės vėjo
Purūs protėvių žemės patalai -

Jais užkloti aisčių kilties pelenai
Snaudžia saldųjį amžių snūdį --
Ramus amžinasis miegas, Sūnau -

Kai tiro no kaustytas batas
Nemindžioja tavo žemės
Švento, žydinčio veido ---

SKYNYMO MEDŽIAI

Kai vėjas paliečia vos vieną lapelį -
Vieningai suošia tuoj lapai visi -
Šiurena pavojų - prižadina medį -
Ir dreba kamienas bendram šlamesy --

Vai, kodėl tikrai jūs -
Mano protėvių Medžio lapeliai,
Nesubėgat į vieną šlamėjimą -
Nors dūkstančios audros
Mūs medį Genties ima verst iš šaknų? --

kad "nors šiandien gimę kūdi-kiai ir turi ilgesnio gyvenimo ga-limybes, tačiau vėžio ligos gali-mybė taip pat yra plėtimosi sta-dijoje. Kol mokslas nesuras prie-monių vėžiui panaikinti, vienas iš keturių susidurs su tos ligos pavojum, daugumai peržengus 40 metų amžių."

Šiandien vėžio ligos dėka, virš 300.000 vaikų yra praradę tėvus, gi 250.000 jų prarado motinas. Mo-terų mirtingumas nuo vėžio ligos yra sumažėjęs dėka ankstyvo pa-sitikrinimo, dėka t.v. Papanico-laon tyrimų. Tų tyrimų ir pasi-tikrinimo rezultate, moterų mir-tingumas nuo gimdos vėžio suma-žintas 50 nuošimčių.

menę susipažinti su tos organi-zacijos darbu ir nuopelnais. Ne-gana to, toji organizacija nepa-liauja raginusi ir skatinusi, kad moterys suprastų nepaprastą ankstyvo pasitikrinimo reikšmę ir ją pasinaudotų savo ir savo vaikų ateičiai.

Toje akcijoje, kurios prasmę ir naudą ne visi dar yra pakankamai įsisąmoninę, reikalingi ir vyrai, kurių visa auka susidaro pasišven-tus porą valandų pasaugoti vaikus arba nuvežti žmoną į tyrimo labo-ratoriją, kurios antrašą galima gauti pas šeimos gydytoją arba paskambinus į vietos American Cancer Society skyrių. Vienas toks žygis į tyrimo laboratoriją gali išgelbėti gyvybę, gali išgel-bėti moterį, kuri yra tavo žmona ir tavo vaikų motina.

Vizitas laboratorijoje yra trumpas, paprastas ir neskausmin-gas reikalas, tuo tarpu to tyrimo pasekos paliausuoja moterį nuo baimės ir nežinios, kartu ir nuo baisios ligos, jei ji tik pradėjusi įsišaknyti.

Tų tyrimų pasekoje kai kuriais atvejais vėžio žaizdos pastebimos septynis ar aštuonis metus anks-čiau, nei moteris normaliai pasi-jaučia ligą jau turinti.

Vėžio ligos tyrimo ir tikrini-mo apimtis jau dabar tiekplečia-si, kad susidarė trukumas labo-ratorijų specialistų, t.v. cyto-technologų. Tai nauja darbo

Skaucių Sesorijos vyriausią skautininkę Oną Zailskienę jos vardinių išvakarėse atvyko pasveikinti Chicagoje gyvenančios Sesorijos Vadijos narės, "Skautybė lietuvaitei" redakcinės komisijos atstovės ir Brolijos v.r. vadeiva s. V. Tallat Kelpša. Ta proga buvo aptarti Jubiliejinės Stovyklos ir kiti reikalai. Visus labai nudžiugino žinia, kad "Skautybė lietuvaitei" knygos išleidimas sumažinti po \$100 paaukojo žinomieji Cicero lietuviškų reikalų rėmėjai finansininkas Juozas F. Gribauskas ir Dr. Ferdinandas Kaunas.

Nuotraukoje iš kairės sėdi: Irena Kairytė -- Sesorijos garbės gynėja, Sofija Statkienė -- Gabijos re-daktorė, Ona Roznikienė -- radakc. komisijos narė, Dalė Koklytė -- vyr. skaucių sk. vedėja, Antroje eilėje: Antanė Kliorienė -- išdininkė, Jonė Bobinienė -- Jub. Stovyklos laužavėdė, Ona Zailskienė -- vyriausioji skautininkė, Flora Kurgonienė -- V.R. vadeivė, Zita Dudėnienė -- Tarpt. reikalų sk. ved. pavaduotoja. Trečioje eilėje: Stasė Gudauskienė -- Garbės teismo narė, V. Tallat Kelpša -- Brolijos vadeiva, Marija Remienė -- reikalų vedėja ir Irma Laisvėnaitė -- skaucių sk. vedėja. Dauguma šių skautininkių turi po kelias atsakingas pareigas Sesorijoje. Kelios jų jau Lietuvoje buvo žinomos vado-vės, kitos savo gabumais pasireiškė išseivijoje.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

NIDOS VASARVIETĖJE

Algirdas ir Ona Aglins-kai su šeima ir B. Reklaitie-nis, pasitaikius labai gra-žiam orui, puikiai praleido dviejų savaitių atostogas Nidos vasarvietėje prie Lobdell ežero. Jiems vasa-rojant buvo atskridę ir ap-lankę juos ir Nidos savi-ninkus Kodačius Dr. Kęstu-tis ir Dr. Juzė Aglinskai, o taip pat jų sūnus Audrius, kuris ne tik gabus savo me-dicinos studijose, jųjų skautų vadovas, bet ir kaip lakūnas pilotas sėkmingai savistoviai skraido ir šį se-zoną jau antrą kartą apsi-lankė Nidoje.

Lietuvių Bendruomenės veikla

Lietuvių Bendruome n ė s
Detroito apyl. valdvbos dar-bas ir rūpestis dėl lietuvy-

sritis, kurioje studijų siekią jau-nimas gali susirasti dėdinaį kar-jerą ateičiai. Tuo labiau, kad Ame-rican Cancer Society teikia sti-pendijas norintiems tapti cyto-technologais. Tuo reikalu su-interesuoti asmens privalo kreiptis į vietos American Can-cer Society skyrių tikslesnių in-formacijų.

Kovoje su vėžio liga daug at-siektą ir daug laimėta. Bet tai nėra vien medicinos mokslo žmo-nių reikalas. Reikalingas dides-nis susidomėjimas ir susirūpi-nimas tąja kova ir iš visuomenės. Nes tai liečia kiekvieno žmogaus ir ateities kartos likimą.

(J.p.mš.)

bės išlaikymo... D. L. B. Valdybos pastangomis ir Tėvų Komitetui padedant yra išlaikoma Lit. Šeštadieninė mokykla. L. B. Valdy-ba samdo iš parapijos patal-pas ir apmoka mokytojams atlyginimus. Teikia paramą jaunimo organizacijoms, — skautams, sportininkams ir tautinių šokių grupei ir ben-drai, ugdo kultūrinius pasi-reiškimus... Kviečiasi an-samblius, dramos sambū-rius ir vietinius meno vie-netus ir pajėgas. L. B-nė nemaža inasą idėio perkant Detroito Lietuvių namus. Paramos prašančių kas kart daugėja, o paamos mažėja... L. B. Valdyba orga-nizaciniam darbui paauko-ja daug laiko ir kultūri-niams bei švietimo reika-lams per metus išleidžia ne-maža sumą pinigų. Šešta-dieninės mokyklos išlaiky-mui ir kultūriniam reika-lams lėšų sutelkimui, L. B. Valdyba rengia išvyka-ge-gužinę, kuri įvyks rugpiū-čio 18 d., sekmadienį. 1 v. p. p., Beach-Nut Grove par-ke. Bus parengta skanūs lietuviški valgiai su gūvi-nančiais gėrimais. Šokiams gros "Atžalyno" orkestras.

D. L. B. V-ba prašo vi-suomenę prisidėti aukomis. Aukos priimamos "Ner-in-gos" — VI. Paužos krautu-vėje ir pas Tėvų Komiteto pirmininkę ponį Kaunelie-nę.

Visų vieningas darbas ir kukli auka, patarnaus lie-tuvybei. Prašoma vi-sus, prisidėti.

LB Detroito Apyl. Valdyba

• LB Detroito apylinkės valdyba rudenį numato su-rengti koncertą. Mano pasi-kviesti Čiurlionio ansambli ar kita kuri nors meno sam-būri. Be to, praneša visuo-menei, kad rengiamas Nau-jų Metų sutikimas įvyks Lietuvių namuose.

• Detroito Lietuvių Na-mu Draugija ieško namų administratoriaus. Namuo-se yra butas, naudojamas administratoriaus ir gauna atlyginimą. Suinteresuoti šiuo klausimu, prašome kreiptis į DL Namų Drau-gijos Valdybos vicepirmi-ninką Algį Atkočaitį ar skambinti jam telefonu — LO 5-4282.

SLĖGIA
RŪPESČIAI
DĖL MOKSLO
KOLEGIJOJE?

Jeigu esate susirūpinę, kaip sudaryti lėšų, siekiant aukš-tojo mokslo sau ar vaikams, leiskite Society kolegijos mokslo finansavimo planu ar asmenine paskola padėti jums atsistoti ant kojų. Society asmeninė paskola kiekvienam vertam tikslui išdėstoma lengvais išsimo-kėjimais pagal jūsų biudže-tą. Jei paskola svarbi jums — ji svarbi ir mums.

KUR GERIAUSIA PAILSĖTI PER ATOSTOGAS

GARSIAME CAPE COD — OSTERVILLE, MASS. KU-RORTE PRIE ATVIRO ATLANTO PRIVATAUS PLIA-ŽO, PUŠŲ PAVĖSYJE GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE VASARVIETĖJE

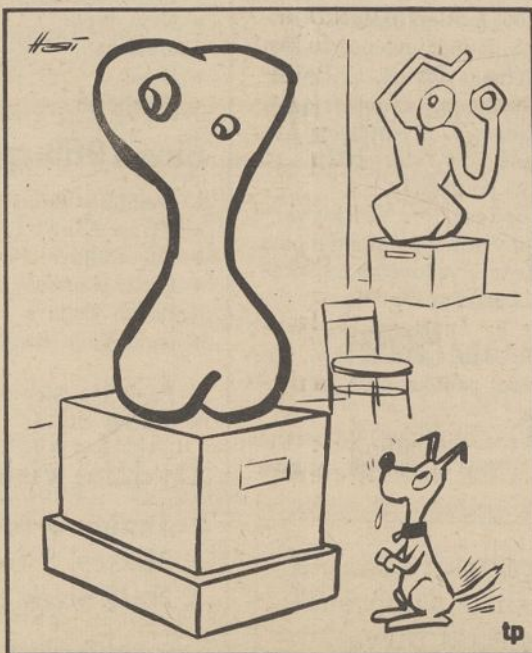
JANSONŲ VILOJE "AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425

- Graži vila ir erdvūs kambariai.
- Privatus 2 akry pušynas — parkas.
- Šiltos Golfštromo srovės atviros jūros plažas vos 7 min. pėsčioms.
- Rami aplinkuma — daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Geras ir sveikas lietuviškas maistas ir malonus patar-navimas.

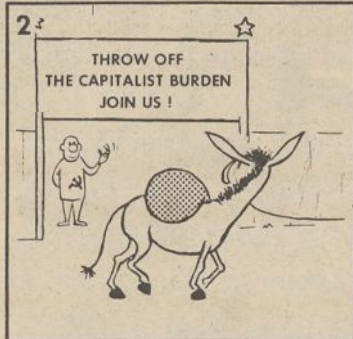
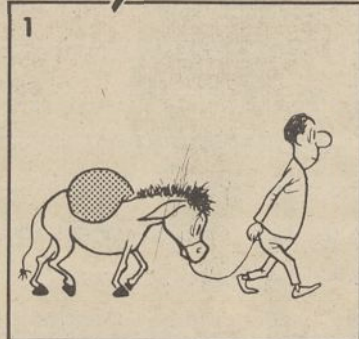
ATIDAROMA NUO BIRŽELIO MĖN. 15 D. IKI RUGSEJO 15 D.

Lietuviai savininkai Dr. Eduardas ir Marija Jansonai visus maloniai kviečia atvykti praleisti atostogas.

Be žodžių...

Pinky

FILATELIJOS KAMPĖLIS (9)

ANTANAS BERNOTAS

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBES liepos 24 d. išleido 8 c. oro pašto ženklą pagerbti amerikietei lakūnei Amelios Earhart, kuri dingio virš Ramiojo vandenyno 1937 m. Ženkle -- Amelia Earhart prie savo lėktuvo.

Rugpiūčio 1 d. išleistas paprastas 8 c. oro p. ženklas ant forizuoto popierio -- elektroninėms laišku skirstymo mašinoms.

AUSTRALIJA išleido 5 penų pašto ženklą, kuriuo paminima 50 metų sukaktis nuo Canberros miesto -- Australijos sostinės įsteigimo. Ženkle -- Canberros herbas ir arch. Walter Burley Griffino atvaizdas.

1913 m., sujungus New South Wales, Victoria, Queensland, South Australia, Western Australia ir Tasmania -- atskiras britų kolonijas į vieną dominiją -- Australiją, atsirado reikalingas turėti ir naują sostinę. Tuo reikalu tais metais buvo priimtas įstatymas ir paskirta žemė sostinei statyti.

Canberra randasi New South Wales, pietryčių Australijoje, netoli Ramiojo vandenyno, prie Molonglo upės, ir šiuo metu turi virš 23,000 gyventojų. Miestas buvo išplanuotas ir pradėtas statyti 1916 m. amerikiečio architektas W.B. Griffino. Mieste yra visos valdžios įstaigos, universitetas, gamtos muziejus, observatorija, karo akademija ir kt. pastatai.

MOZAMBIKAS (port. Mocambique), portugalų kolonija rytinėje Afrikoje, išleido 3 escudų pašto ženklą, kuriuo paminima Mozambiko miesto įsteigimo 200 metų sukaktis. Ženkle -- miesto herbas ir Vasco da Gamos statula.

Vasco da Gama (1469-1524), pats žymiausias portugalų jūrininkas ir atradėjas, gimė Šines,

Alemtejo provincijoje. Dalyvavo kovose prieš Kastiliją. Karaliaus Emanuelio I buvo paskirtas rasti kelią jūromis į Indiją ir 1497 m. liepos 9 d. su savo laivais išvyko iš Lisabonos rytų link, ne taip, kaip Kristupas Kolumbas -- vakarų link. Apilaukė Gerosios Vilties iškyšulį ir, sustodamas kaikur rytinėje Afrikoje, padėdamas indų jūrininkų, 1498 m. gegužės 20 d. pasiekė Kalkutą Indijoje. Po to grįžo namo.

Po poros metų, kai sukilė indai išžudė ten buvusius portugalus, Vasco da Gama, jau kaip Indijos admirolas, vėl buvo pasiųstas į Indiją. Pakeliui jis įkūrė Mozambiko ir Sofalos kolonijas. Numalšinęs sukilimą ir sudaręs taiką su vietos radža, 1503 m. grįžo namo su daug brangių prekių. 1524 m., Indijoje prasidėjus neramumams, jis, kaip Indijos vicekaralius, vėl ten buvo pasiųstas, bet, pasiekęs Cochimą, ten po trijų mėnesių pasimirė.

PRANCŪZIJA išleido du pašto ženklus: su E. Delacroix paveikslu ir su senoviniu šv. Tikėjimo bažnyčios Conches mieste lango vitražu. Ženkla didelio formato, spalvoti.

Eugene Delacroix (1798-1863). prancūzų tapytojas, pats žymiausias XIX amž. romantizmo atstovas ir iniciatorius, pradžioje mokėsi muzikos, vėliau baigė Ecole des Beaux-Arts Paryžiuje. Jo iniciatyva tapyboje buvo nusigriežta nuo klasicizmo ir pereita į romantizmą. Labai daug dėmesio kreipė į spalvos reikšmę tapyboje ir aktyviai reikšmę dekoratyviniame mene. Daug paveikslų istorinėmis ar revoliucinėmis temomis, kaip tai: Scio skerdytė, Sardanpalo mirtis, Laisvė veda tautą į barikadas, Trajano teismas ir t.t.

SAUDI ARABIJA (Arabijos pusiasalio valstybė) išleido trijų pašto ženklų seriją to paties piešinio paminėjimui islamų universiteto atidarymo. Piešinys -- atversta knyga ir arabiški įrašai. Kur šis universitetas atidarytas -- Meccos ar Riyadh miestuose, nežinome.

Saudi Arabija, apimanti keturis penktadalius Arabijos pusiasalio, buvo sudaryta 1926 m., sujungus Nedždo sultonatą, Hedžaso karaliją ir Asir bei El Hasa teritorijas. Sostinė -- Riyadh miestas. Senovės garbūs musulmonų miestai -- Mecca ir Medina. Kraštas nepaprastai turtingas nafta, kurią išnaudoja bendra amerikiečių - arabų naftos kompanija.

AUKOS VOKIETIJOS SKAUTĖMS

Jub. Metų Vokietijos skaučių stovyklai paremti pasiūsta aukų 237.00 dol., kuriuos aukojo:

Bostono Baltijos skaučių tuntas 30.00, Hartfordo Šatrijos vietininkija 15.00, Detroito Gabijos tuntas 12.00, sktn.-ai Stasys ir Milda Budriai 10.00, Omahos Neris tuntas 10.00, Worcesterio Neris vietininkija 10.00, St. Catharines skaučių vietininkija 5.00, Hamiltono skaučių vietininkija 5.00, ps. E. Sakienė 3.50 ir Detroito skaučių tėveliai ir prieteliai 107.00. Iš jų didesnėmis sumomis aukojo:

Dalia ir Rimantas Plepiai 20.00, Dr. M. Miškinienė 5.00, J. Černius 5.00, K. Veikutis 5.00, M. Janukaitis 5.00, K. Daugvydienė 3.00, I. Alantienė, E. Karvelienė, S. Blūdžiuvienė, St. Hovra, Z. Urmanavičienė, L. Pečiūra, R. Duobienė, L. Bulgaris, A. Atkočaitienė, J.A. Matekūnai, L. Ruginienė ir T. Merkevičius po 2 dol. Kiti po mažiau.

Skaučių Seserijos Vadijos vardu dėkoju visoms prisituntusioms aukas vienetų vadovėms, aukotojams ir Detroito skaučių mamytėms -- E. Anužienei, S. Šrutienei, K. Daugvydienei ir A. Tamulionienei padėjusioms parinkti aukas.

V.S. K. Kodatienė VSP ir soc. sk. vadovė

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti Dirvą

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGPIŪČIO 21 D. Lietuvių Prekybos Rūmų golfo diena Silver Lakes Country Klube.

RUGPIŪČIO 25 D. Žurnalo "Sėja" išvyka First Ave. ir Lake St., Melrose Parke, Ill.

RUGPIŪČIO 31 ir RUGSĖJO 1 D.D. -- Korp. Neo-Lithuania suvažiavimas Linkų vasarvietėje Christiana Lodge, Edwardsburg, Mich.

RUGPIŪČIO 31 - RUGSĖJO 1 D. Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos 50 metų jubiliejinis suvažiavimas Conrad Hilton viešbutyje.

RUGSĖJO 3-8 D.D. Santaros-Šviesos Federacijos suvažiavimas Tabor Farmoje, Sodus, Mich.

RUGSĖJO 14 D. Amerikos Lietuvių Tarybos direktorių suvažiavimas Don Varnas Posto patalpose.

RUGSĖJO 28 D. sol. Nerijos Linkevičiūtės dainų ir arių recitalis Jaunimo Centre.

RUGSĖJO 29 D. Marijos Ne-kalt. Pr. Seserių Cicero Rėmėjų madų paroda Jaunimo centre.

SPALIO 5 - 13 D. Jaunųjų dailininkų meno kūrinių paroda Čiurlionio Galerijoje, Jaunimo Centre. Parodos atidarymas spalio 5 d. 7 val. vakaro.

SPALIO 12 D. Lietuvių Gai-lestingųjų Seserių S-gos tradicinis parengimas, Western Ball Room salėje.

SPALIO 12 D. -- gyv. D. Bri-tanijoje lietuvių linksma vakaris, B. Pakšto salėje.

SPALIO 13 D. Chicago skautininkų Ramovės muzikos ir literatūros pobūvis Balio Pakšto svetainėje.

SPALIO 26 D. 8 val. vak. solistės Aldonos Stempužienės koncertas, ruošiamas Santaros-Šviesos Federacijos Jaunimo Centre.

SPALIO 27 D. Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugijos 25 metų sukakties minėjimas Dariaus - Girėno salėje.

LAPKRIČIO 16 D. Tradicinis Varpininkų balius B. Pakšto svetainėje.

LAPKRIČIO 16 D. Korp! Neo-Lithuania šventė -- Byrd Ballroom, 4730 W. Madison Str.

LAPKRIČIO 17 D. Pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas Jaunimo Centre.

LAPKRIČIO 17 D. Lietuvos Vyčių metinis koncertas Dariaus ir Girėno salėje.

LAPKRIČIO 28 D. GUODŽIO 1 D.D. Moksleivių Ateitinkų suvažiavimas Jaunimo Centre.

• Nėra nieko malonesnio, kaip turėti savo nuosavybę je nors akra žemės laisvoje šalyje!

AUKOS DIRVAI

A. Petrauskas, Detroit..... 3.00
M. Šimkus, Chicago..... 1.00
P. Janulaitis, Howthorne..... 1.00
Dr. M. Kavolis, Ashland..... 4.00
S. Šurkus, Worcester..... 1.00
J. Steikūnas, Los Angeles..... 1.00
Verna Olienė, Chicago..... 15.00
P. Indreika, E. Chicago..... 1.00
A. Ūselis, Chicago..... 1.00
E. Vaitkus, Bridgeport..... 4.00
D. Silinūnas, Bogota, Colomb. 9.00
A. Petravičius, E. Lansing.. 3.00
W. Žiogas, Orefield, Pa. 4.00

EAGLE STAMPS SAVE YOU MORE AT MAY'S

MAY'S BASEMENTS

RUGPIŪČIO IŠPARDAVIMAS! KAILIAIS APVEDŽIOTI PALTAI

Daug jų buvo savo rūšies pavyzdžiai, kiti — specialus užpirkimas

\$58

Visi šie prabangūs kailiukai:

- Norwegian Natural Blue Fox
- Natural Ranch Mink*
- Natural Pastel Mink*
- Natural Silver Blue Mink*
- Natural Cerulean Mink*
- Dyed Squirrel
- * T. M. Mutation Mink Breeder Association

Šios medžiagos:

- Wool Ribs
- Wool Worsted Fabrics
- Wool Tweeds
- New Diagonal Weaves

- Wool and Fur Blends
- New Wool Meltons
- Wool Zibelines

Šios 1963 m. mados:

- Wedding Band Collars
- Large Shawl Collars
- Fur Collars, Fur Cuffs
- Petite Collars
- Pouch Collars
- New Yoke Backs

- Push Up Sleeves
- Clutch Styles

Dydžiai visiems:

- Junior 5 to 15
- Misses' 8 to 18
- Half Sizes 14½ to 24½

BASEMENT WOMEN'S COAT DEPARTMENT... THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND BRANCHES

WAYS TO BUY

- Make a small down payment and place your coat in Will Call. Make regular monthly payments on balance.
- Buy now and be billed on your November (ABC) Revolving Charge Account with 12 months to pay.
- Buy now... take 3 months to pay... ½ in August; ½ in September; ½ in October.
- Buy on the Budget Plan... no down payment... up to 6 months to pay

Kailiukai su ženklais, rodančiais importo kilmę.

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

SLA konferencija

Iš vidurinių valstybių atvyksta centriniai organizatoriai į SLA konferenciją Clevelande, Čiurlionio namuose, 10908 Magnolia Dr. Dalyvauja taip pat Ohio valstybėje veikiančių kuopų valdybų nariai, organizatoriai bei veikėjai. Numatoma svarstyti Naujosios Aušros vajeus eiga, vadovaujant prezidentui P. Dargiui ir sekretorei B. Pivaronienei. Pakeliui, žinoma, bus nemaža kitokių aktualiu klausimų.

Posėdžiai prasidės rugpiūčio 10 d., 1 val. po pietų, vakare atstovams ir kviesiems svečiams pokylis — 7 val. koncertas, naujai Moterų kuopai chartos įteikimas, pietūs ir šokiai. Koncerte pasirodys clevelandiečių mėgiamas buvęs Vilniaus operos solistas J. Kazėnas, G. Karsokienės lydimas, toli pažengusios ir plačiai besireiškiančios jaunutės šokėjos M. ir R. Jokūbaitės, J. Kazėno mokiniai ir Vl. Braziulio mokiniai. Rugpiūčio 11 d., 1 val. popiet, vadovybės posėdis tiksliai su centriniais organizatoriais.

Reikia manyti, kad konferencija bei išskilmės pakels nuotaikas, padidins energiją ir pagyvins judrumą.

Be to, penktadienį, rugpiūčio 9 d. vyriausių Carter viešbučių bendrovės valdytojų rengiamas atskiras P. Dargio, kaip žymaus veikėjo ir reto svečio Clevelande, pagerbimas.

• Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos moksleivių registracija pradėdama sekmadienį, rugpiūčio 11 d. Tėvai prašomi po lietuviškųjų pamaldų atvykti į šv. Jurgio parapijos salę užpildyti registracijos korteles. Kurie negali atvykti į šv. Jurgio salę, prašom kreiptis telefonu į mokyklos vedėją J. Stempužį (383-9268) arba tėvų komiteto narius: A. Neimaniene (391-7588) ir B. Kazėniene (EN 1-5617). Pastariesiems registracijos kortelės bus pasiųstos paštu.

Nuo rugpiūčio 11 d. iki rugsėjo 8 d. kiekvieną sekmadienį šv. Jurgio parapi-

jos salėje budės mokyklos tėvų komiteto nariai, kurie registruos moksleivius ir teiks informaciją. Mokslo pradamas šeštadienį, rugsėjo 14 d.

Tėvai prašomi galimai anksčiau užregistruoti savo vaikus, kad mokykla galėtų laiku ir tvarkingai pradėti darbą.

• Eglė Augustinavičiūtė, šiemet baigusi Beaumont mergaičių mokyklą, studijoms tęsti pasirinko Loyolos Universitetą, kur pagrindiniu dalyku turi pažinti socialinę psichologiją. Aktyvi Clevelando jaunimo organizacijų veikloje, Eglė kartu gyvai reiškiasi Korp. Neo-Lithuania juniorių būrelyje.

• Neringos skaučių tunto "Atžalyno" stovykla prasidėjo rugpiūčio 3 d. ir tęsis iki rugpiūčio 10 dienos. Gražioje stovyklavietėje jaučiai įsikūrusios stovyklauja 18 paukštyčių, kandidatų ir vadovų. Stovyklai vadovauja pati tuntininkė ps. A. Muliolienė. Adjuntantės pareigas eina pskl. Jūratė Balašaitytė. Darbo skilčių skiltininkėmis paskirtos Vida Vareikaitė ir Rita Vyšniauskaitė. Stovyklos virėja ir šeimininkė yra visoms skautėms gerai pažįstama ponė Z. Plodžinskienė. Stovyklą įkurti padėjo vyr. skautės.

Ratų po senais lapuočiais susitautos palapinės, suminiai papuošti vartai, iš šakų padarytas kryžius iš tolo jau pabrėžia lietuviškos skaučių stovyklos nuotaiką ir tradicinę išvaizdą. Pats jauniausias tunto prieauglis, rūpestingai glopamas tuntininkės ir vadovų, stiprėja dvasia ir kūnu, mokosi savarankiškumo, lietuviškų dainų ir įgauna praktiško skautiško patyrimo.

Stovyklos uždarymo laukui sekanti šeštadienį, rugpiūčio mėn. 10 dieną stovyklos vadovybė kviečia visuomenę, skaučių tėvelius, brolius skautus, skautininkes aplankyti stovyklą. Skaučių dalyvavimas su uniforma būtinas. Gausus svečių būrys savo dalyvavimu pabrėš mūsų visuomenės susidomėjimą mūsų jaunimo gyvenimu ir moraliai sustiprins bei pakels nuotaiką toms vadovėms, kurios aukojasi lietuviško jaunimo labui.

Vykti šiuo keliu: Clevelando vakarų pusėje 6-uoju keliu iki Vermilion miesto pirmos šviesos, ties Vermilion Rd. sukti į kairę, už 1½ mylios dešinėje kelio pusėje pamatysite ženklą "stovykla".

P a d ė k a

Neringos Skaučių Tuntas dėkoja Clevelando Skautininkių Draugovei už apmokėjimą vadovėms Jubiliejinės stovyklos išlaidų.

Ps. A. Muliolienė, Tuntininkė

SPORTINĖS VARŽYBOS CLEVELANDE

Ši šeštadienį, rugpiūčio 10 d. Clevelande įvyks Vid. Vakarų Sporto Apygardos Lengvosios Atletikos ir Lauko Teniso pirmenybės. Kartu vyks ir 12-sios Tradicinės Dariaus ir Girėno tragiško žuvimo 30 metų

Vaidai iš Neringos skaučių tunto stovyklos. Kairėje V. Vareikaitė, asistuojant M. Ežerskytei ir L. Garlaitei, kelia vėliavą. Dešinėje išsirikiavusios stovyklautojos... J. Carlos nuotrauka

sukakties paminėjimo lengvosios atletikos rungtynės, kuriose be lietuvių klubų sportininkų yra pakviesta dalyvauti ir latvių, estų, ukrainiečių bei kai kurie vietiniai amerikiečių lengvatletai.

Lengvosios atletikos varžybos vyks St. Joseph High School stadione, Lake Shore Blvd. prie E. 185 St.

Lengv. atletikoje varžybos vyks vyrų, moterų ir prieauglio A, B, C ir D klasėse.

Lengv. atletikos varžybų pradžia — šeštadienį, 9 val. ryto — prieauglio C klasėje; 10 val. ryto — prieauglio B ir A klasėse ir nuo 1 val. po pietų — vyrų bei moterų klasėse.

Prieauglio D klasėje (gimusiems 1953 m. ir jaunesniems) varžybos vyks penktadienį, 6:30 val. vakaro.

Lauko Teniso varžybos vyks nuo 9 val. ryto, šeštadienį, Gordon Parko Teniso aikštėse, Memorial Shoreway, prie Liberty Blvd. (netoli akvariumo).

Visam Clevelando lietuvių jaunimui dalyvavimas atviras. Todėl, ypač jaunesnio amžiaus vaikai, kviečiami dalyvauti.

• Nesenstančių operečių muzikos ir dainų garsas išgirsite rugpiūčio 10 d. (šeštadienį), 8:30 val. vak., nuvykę į Public Auditorium salę, kur Clevelando vasaros orkestras su dirigentu Louis Lane patieks ištraukas iš "Naughty Marietta", "The Red Mill", "The Student Prince", "Up in Central Park" ir kt.

Solo partijas atliks Sheila Braidenh, R. Miller, Dale Moore ir choras.

• "Operation Palette" — kilnojama dailės paroda — vyks Clevelande rugpiūčio 4 — 10 dienomis Illuminating Co. patalpose, 55 Public Square. Lankymo laikas sekmadienį: 12-6 v. p. p.; nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 v. ryto — 6 val. vak. ir šeštadienį 10 val. ryto — 6 val. vak.

Parodoje bus išstatyta apie 120 paveikslų iš Laivyno Departamento kolekcijos; tai kūrinių dailininkų, dalyvavusių jūrų mūšiuose nuo Normandijos iki Korėjos. Parodą organizuoja Cleveland Electric Illuminating Co.

IŠNUOMOJAMI GYDYTOJUI IR DANTISTUI KABINETAI

virš Superior Savings and Loan patalpų, East 68 ir Superior gt. kampas.

Teirautis telefonu: HE 1-2497.

Ruošiamasi tradicinei tautybių dienai

Šių metų tradicinei tautybių parodai naujųjų piliečių pagerbimui Clevelande ruošiamasi rugsėjo 13 ir 14 dienomis, Statler Hilton viešbučio patalpose.

Tautybių parodos metu visiems yra gera proga pasireikšti liaudies kūrinių, rankdarbių ir šiaip pavienių talentų kūryba. Viešbutyje ruošiamoji paroda kartu duoda progą turistams ir svečiams iš kitų miestų susipažinti su Clevelando miesto gyventojų tautiniu kūrybingumu ir įvairumu.

Tąja proga atšvenčiama naujųjų piliečių diena ir Amerikos konstitucijos sukaktis.

Savininkas parduoda

namą — 18200 Rosecliffe Rd. prie Naujosios parapijos. 2 miegamųjų, colonial stilius.

Skambinti KE 1-5437. (90, 91)

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

East Cleveland

8 kamb. 1 šeimos namas netoli Euclid Ave. 1½ vonios, kilimai, ekstra kamb., 3 aukšte, garažas. 60x145 sklypas. \$13,500. Įmokėjimas \$500.00.

Šv. Jurgio parapijoj

6 kamb., 2 vonios, erdvus rūsys, nauji variniai vandens vamzdžiai, nauji elektros laidai, naujas gaso pečius. Aluminijaus dvigubi langai, garažas. Atskiras įėjimas į 2 aukštą. Tinka vienai šeimai arba dviem. \$12,200.

2 šeimų, 5-6, 2 gazo pečiai, 3 garažai, \$9,800.

2 šeimų, 6-6, po 3 miegamus, 2 nauji gazo pečiai, reikia remonto. Nėra garažo. \$11,500.

2 šeimų, 5-7, gerame stovyje, 2 gazo pečiai, 2 garažai. Netoli šv. Jurgio parapijos. \$13,700.

2 šeimų, 6-4, gazo šildymas, 2 garažai. \$12,500.

Investavimui

3 šeimų — garažai ir tuščia krautuvė. \$10,000.

4 šeimų — \$10,800.

2 šeimų ir 4 šeimų ant vieno sklypo, geros pajamos. \$15,000.

3 šeimų ir 3 ekstra kamb. \$7,800.

Lietuviai bendradarbiai: Alg. Dailidė ir John Lorenz 13229 Superior Ave.

UL 1-6666

Praeitais metais parodą aplankė 12,000 svečių, o dalyvių buvo virš 1000.

Programoje aktyviai pasireiškė ir lietuvių tautinė grupė savąja paroda, lietuviškais valgiais ir liaudies menu. Be to, praeitais metais įžymia naująja piliete taip pat buvo išrinkta lietuvi — Ona Jokūbaitienė.

Šių metų programoje nematyti ypatingų pasikeitimų. Šventės pasisekimas priklausys nuo tautinių grupių tinkamo pasiruošimo ir reikiamos reprezentacijos.

Apie smulkesnę šventės programą pranešime vėliau.

GINTARO VASARVIE-TEJE, Union Pier, Michigan, ant pat Michigano ežero kranto galite ramiai praleisti savo vasaros atostogas puikiam didelių medžių parke, supančiame teniso, krepšinio ir vaikų žaidimo aikšteles.

Vasaroti galima su pilnu išlaikymu; duodamas sveikas, šviežias lietuviškas maistas, arba išsinuomoti naujus modernius vasarnamius esančius prie pat paplūdimio ir patiems gaminti maistą. Taip pat galima gauti atskirus kambarius ir naudotis virtuve.

Dėl informacijų rašyti: Gintaras Resort, P. O. Box 74, Union Pier, Mich. arba skambinti Lakeside 8155.

Sav. Viktorija ir Algirdas Karaičiai

R. SPALIO

naujai pasirodęs novelių rinkinys, ANGELAI IR NUODEMĖS. išleistas Nidos Knygų Klubo Londone,

jau gaunamas Dirvoje.

Kaina — 2 dol.

PUIKI DOVANA ANGLISKAI

SKAITANTIEMS!

Amerikonų spaudoje pargarsėjusi Jurgio Gliaudos knyga "House upon the sand" (Namai ant smėlio), gaunama ir Dirvoje. Kaina \$3.95.

Išigykite ar užsisakykite paštu. Dirvoje gaunami ir visi kiti Jurgio Gliaudos kūriniai.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ METRAŠTIS

Australijos Lietuvių Bendruomenės pastangomis laikraščio Mūsų Pastogė išleistas A. L. metraštis suteikia pilną Australijos lietuvių gyvenimo vaizdą.

Tai, palyginti, tiksliai ir plati informacija apie kultūrinių organizacijų įsteigimą, jų plėtimąsi ir veiklą. Metraštyje išryškinti ir paskiri visuomenininkai bei kultūrininkai.

Metraščio kaina 10 dol. Galite išgyti ar užsisakyti Dirvoje.

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ACCOUNTS INSURED

TO \$10,000.00

4 1/2 %

SUPERIOR SAVINGS

HOME AND REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

KAS IR KUR?

• **Ats. majoras S. Narušis** aktyviai įsijungė į Sydnejaus lietuvių veiklą. Šiuo metu jis vadovauja Ramovės skyriui ir yra išrinktas LB Sydnejaus skyriaus pirmininku.

• **Jonas Valys, Korp. Neo-Lithuania** filisteris, gyv. Melbourne, Australijoje, prisiuntė dvi naujas Dirvos prenumeratas, kartu rodydamas gyvą susidomėjimą Vilties draugijos ir tautinės srovės veikla Amerikoje.

• **K. Martinėnas**, iš Clevelando, Ohio ir **E. Vaitkus**, Bridgeporto, Conn. užsiprenumeravo prezidento Antono Smetonos monografiją.

AUSTRALIJOJE MIRĖ BALYS GRĖBLIŪNAS

Pranešu giminėms ir pažįstamiems, kad liepos 31 d. Adelaidėje mirė tremties audrų palaužtas mano brangus dėdė **A. A. Balys Grėbliūnas**, giliam skausme palikdamas žmoną Mariją Baronaite-Grėbliūnienę ir sūnų Algį.

Aldona Juodvalkienė

Tautinių šokių vadovė Marija Baronaite su savo vyru Baliju Grėbliūnu tremties dienomis Vokietijoje. Balys Grėbliūnas, sulaukęs 59 metų amžiaus, 1963 m. liepos 31 d. mirė Adelaidėje, Australijoje. Vėlonis mokėsi Kauno Meno Mokykloje ir Kauno Konservatorijoje. Jo žymesnis skulptūros darbas -- trijų stumbrų galvos -- puošė fontaną prie Kauko laiptų Kaune. Persikėlęs į Vilnių, Balys Grėbliūnas nuo 1941 metų dainavo Vilniaus Filharmonijos ir Operos choruose. Vokietijoje nuo 1944 metų priklausė Čiurlionio ansamblui, kuriame susipažino su ansamblio tautinių šokių vadove Marija Baronaite ir vedė ją. Būdamas Čiurlionio ansamblyje, buvo išvykęs skulptūros studijų tęsti į Freiburgo meno mokyklą, vadov. prof. V.K. Jonyno. Čia jis sukūrė eilę mažesnių skulptūros darbų, kurie yra jo buvusių bičiulių nuosavybėje. Emigracijai iš Vokietijos prasidėjus Balys ir Marija Grėbliūnai 1949 m. išvyko į Australiją. Čiurlionio ansamblyje a.a. Balys Grėbliūnas meno vadovybės buvo vertinamas kaip geras dainininkas, o savo kolegų kaip santūrus ir nuoširdus bičiulis. Jo tėvai mirė Lietuvoje, o brolis majoras B. Bartkūnas palaidotas Clevelande.

Brangiąją tautinių šokių vadovę **MARIJĄ BARONAITĘ-GRĖBLIŪNIENĘ** giliame liūdesyje, jos vyrui skulptoriui, dainininkui ir mūsų tremties dienų bičiuliui

BALIUI GRĖBLIŪNUI

Australijoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame, siųsdami bičiulišką paguodos žodį.

Vokietijoje drauge praleidę daug prisiminimų dienų ir koncertų buvę čiurlioniečiai su šeimomis:

Valerija ir Kazys Barauskai,
Jadvyga ir Edmundas Čapkevičiai,
Stefa ir Vytautas Gedgaudai,
Anita ir Vytautas Giedraičiai,
Irena ir Henrikas Johansonai,
Aldona ir Vincas Juodvalkiai,
Aldona ir Antanas Kavaliūnai,
Aleksandra ir Julius Kazėnai,
Bronė ir Leonas Kazėnai,
Marytė ir Kazimieras Marcinkevičiai,
Dalia ir Jonas Maurukai,
Eleonora ir Vytautas Mazoliauskai,
Ona ir Alfonsas Mikulskiai,
Antanina ir Pranas Petraičiai,
Aldona ir Vytautas Raulinaičiai,
Aleksandra ir Liudas Sagiai,
Aldona ir Juozas Stempužiai,
Elena ir Pranas Stempužiai.

Ruošiamos rugsėjo 29 d. Chicagoje madų parodos pasitarimo dalyvės. Sėdi: N. Vengrienė, St. Olšauskienė, M. Kripkauskienė, M. Remienė, A. Prapuolentė, M. Memėnaitė. Stovi: P. Vaitaitienė, E. Kučiūnienė ir O. Baukienė.

MADŲ PARODOS DALYVIŲ PASITARIMAS

Liepos pabaigoje Jaunimo Centre buvo susirinkusios pasitarti M. N. Pr. Serserų Rėmėjų organizuojamos Madų Parodos dalyvės. Jų tarpe matėsi: O. Baukienė, E. Kučiūnienė, M. Kripkauskienė, M. Memėnaitė, St. Olšauskienė, P. Vaitaitienė, N. Vengrienė ir jas sukvietusios M. Remienė, A. Prapuolentė. Iš padarytų nutarimų atrodo, kad ši paroda prašoks ir Chicagoje ir Clevelande ligi šiol buvusias. Bus rodomi tik naujai pasiūti, šių metų stiliaus rūbai. Siekiant jaunas lietuaites patraukti ir parodyti jų vienaamžių ar vyresnių už jas sesių sugebėjimus kasdieninių ir vakarinių rūbų pasiūvime ir pasirinkime, bus demonstruojami mums gerai pažįstamos solistės M. Kripkauskienės sukurti vestuviniai rūbai. Juos modeliuoti sutiko Nijolė Lipčiūtė-Manelienė, turinti M. S. laipsnį, ir Rasa Augiūtė-Bialik, taip pat baigusi modeliavimo mokyklą.

Pasitarime negalėjo dalyvauti B. Trumpauskaitė, G. Baliūnaitė, L. Sodeikienė, J. Šalmienė, nes jos arba atostogauja arba atostogoms ruošiasi.

• **F. Valys**, Dirvos rėmėjas ir bendradarbis, iki šiol gyvenęs Miami, Floridoje, ruošiasi persikelti į Vakarų JAV pusę ar į Kanadą.

Savo laisvę redakcijai jis rašo, Miami gražu ir gera gyventi bei maudytis tiems, kuriems nereikia dirbti: pensininkams ir turistams. Tuo tarpu darbo žmogui čia nėra darbų. Visa Florida yra užplūdyta kubiečiais pabėgėliais, kurių perteklius vėčia ir daugelį amerikiečių ieškoti kitų vietų gyvenimui. Vietos gyventojai rodo didelį nepasitenkinimą augančia bedarbių kubiečių antplūdžiu. Miami mieste ir paplūdimiuose beveik valdo vien ispanų kalba.

• **Dail. Pauliaus Augiaus monografija** dar užsisakė šie asmenys: dr. L. Griniūtė-Glemžienė, Leonas Balzarus, Petras Balzarus, Jonas Vasaitis, Teklė Griniūtė 3 egzempliorius, L. Šlapelienė, Jonas Valantiejus, Valerijonas Šimkus ir O. Šimkienė 3 egzempliorius, Feliksas Mackevičius, dr. V. Literškis-Litas, Norintieji užsakyti monografiją

prašomi pranešti leidėjai: Danutė Augienė, 6508 So. Talman Ave., Chicago 29, Illinois.

Monografiją spaudai ruošia Vytautas Saulius ir dail. Algirdas Kurauskas. Studijinius straipsnius rašo dail. Telesforas Valius ir dail. Algirdas Kurauskas. Leidinys monumentalus, didelio formato, 11x14, žada siekti 300 pusl. Kaina 15 dol. Tekstas bus išverstas ir į anglų kalbą. Knyga tinka jaunimui, suaugusiems ir amerikiečiams.

• **A. A. Tomui Manvydui** Dainavos stovykloje — Spyglis ežere tragiškai žuvus, Detroito jūros skautai vieton gėlių pasiuntė 10 dol. auką Vokietijos Vasario 16 Gimnazijai.

• **ALT S-gos Philadelphia** jos skyrius per pirmininką J. Česonį atsiskaitė už pasiųstas platinimui Dailininkas Rauba knygas.

GERA NAUJIENA

Kongreso Ways and Means komisija patvirtino įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo panaikinamas pelno mokestis nuo parduto nekilnojamo turto, pardavėjams sulaukus 65 m. amžiaus.

Vyresnio amžiaus žmonės savo namus parduoda persikeldami į pigesnius ir mažesnius butus, vaikams išėjus į savarankišką gyvenimą. Gautas už parduodamą nekilnojamą turtą pelnas tikrumoje sudaro sutaupą, dar išpūstas infliacijos, iš kurių vyresnio amžiaus žmonės tikisi turėti papildomų pajamų prie labai menkos pensijos.

DENVERIO LIETUVIŲ ŽINIOS

• **Pavergtųjų Tautų paradas** ir iškilmingas minėjimas Denveryje įvyko liepos 13-14 dienomis. Su vietiniais parade dalyvavo ir muz. ir ponis Jakubėnai ir dailininkas Kaupas, kuris prisidėjo ir prie plakatų paruošimo. Iškilmingame minėjime, kuriame dalyvavo ir Colorado gubernatorius, meninę programą išpildė šešios tautybės. Lietuvius atstovavo muzikai Mykolas Saulius ir Vladas Jakubėnas, išpildydami VI. Jakubėno Serenadą violenčelei ir pianinui lietuviškais motyvais.

• **Aldona Lataitienė** su vaikais Ričardu ir Audrone praleidžia vasarą Europoje. Ten būdami, žada aplankyti Prancūziją, Šveicariją, Ispaniją ir kiek ilgiau apsistoti Vokietijoje.

• **Algis ir Karolina Steikūnai** ir **Romas Bočkus** išvyko į Wyoming, kur, mašiną pakeitę arkliais, žada pasiekti civilizacijos mažai paliestą Wind River apylinkę. Ši sunkiai pasiekiamą vietą yra žinoma kaip žuvautojų rojus.

• **Europoje atostogauja** ir inž. Albinas Sirtautas su šeima. Jie ilgesniam laikui apsistoja Ispanijoje.

• **Vytautas Guzulaitis** baigė universitetą gaudamas bakalauro laipsnį matematikoje, ir šiuo metu dirba Martin firmoje raketų gaminimo srityje. Malonu, kad jis jau spėjo įsijungti į Denverio lietuvių

veiklą, turėdamas Lietuvių Bendruomenės valdyboje sekretoriaus pareigas. Vytautas žada šį rudenį toliau tęsti studijas matematikos srityje.

• **Juozas Lataitis** vadovauja Colorado Pavergtųjų Tautų Tarybai, kurią sudaro septynių Europos tautų atstovai. Šios tarybos rūpesčiu čia Colorado gubernatorius pirmą kartą paskelbė Pavergtųjų Tautų Savaitę.

• **Solistas Valentinas Liorentas** ir ponis iš Chicago praleido atostogas Colorado kalnuose. Denveryje jie buvo apsistoję pas inž. Albertą ir Reginą Vaitaičius.

• **Architektas Romas ir Irena Bočkaitė** susilaukė sūnaus Dariaus. Jie taip pat augina dukrelę Danguolę. Prieš pusantrų metų persikėlę iš Chicago į Denverį, p. Bočkaitė jau yra gerai žinomi tiek lietuvių, tiek ir amerikiečių tarpe. Ponia Irena mieliai prisideda savo kulinariniais gabumais lietuvių pobūviuose, o arch. Romas Bočkus šalia savo tiesioginio darbo yra jau kviečiamas kitų firmų kaip konsultantas miestų planavimo srityje. — vpa —

KOTRYNOS GRIGONIENES IPĖDINIAMS

Prieš kelis metus Waterbury, Conn., mirusi Kotryna Grigonienė (Catherine Grigonis) du trečdalius savo turto testamentu užrašė dukteriai Kazei Drobenkieni ir vieną trečdalį antrai dukteriai Marijai Misiūnieni, arba jųjų vaikams, jei jos būtų mirusios. Testamente yra sąlyga, kad dukterys arba jų vaikai palikimą gali gauti tik tuo atveju, jei laike dešimties metų po jos mirties Lietuva būtų laisva nuo okupantų, arba jei jos pačios ar jų vaikai patektų į kurią nors laisvojo Vakarų pasaulio šalį.

Jei kas iš minėtų įpėdinių yra Vakarų pasaulyje, tuojau prašomas kreiptis į Lietuvos Generalinį Konsulatą New Yorke tokiu adresu:

Consulate General of Lithuania,
41 West 82nd Street,
New York, N. Y., 10024.

BLEZDINGELES PRIE TORRENSO

J. J. Bachuno išleista knyga apie lietuvių įsikūrimą Pietų Australijoje.

Knygą redagavo **PULGIS ANDRIUSIS ir VLADAS RADZEVICIUS**.

Gausiai Australijos lietuvių gyvenimo vaizdais iliustruota ir turininga knyga artimai supažindina mus su toli atsідūrusių brolių įsikūrimo vargais, jų veikla.

Knygos kaina — 2 dol. Užsakykite per **Dirvą!**

Denverio lietuvių būrelis gegužinėje.

A. Vaitaičio nuotrauka